

TÜRKİYE'DE İŞÇİ SENDİKALARI TARAFINDAN YAYIMLANAN AKADEMİK DERGİLERİN BİBLİYOMETRİK ANALİZİ (*)

(**)Verda ÖZGÜLER

ÖZ

Bu çalışmada endüstri ilişkileri sisteminin önemli aktörlerinden olan sendikaların yayınladığı akademik dergiler bibliyometrik olarak analiz edilmektedir. Makale, tez ve benzeri yayınların yazar sayısı, yıllara göre konu dağılımı, çalışmaya katkıda bulunan yazarların alanları, kullanılan kaynakça gibi çeşitli ölçütler bakımından incelenmesine dayalı olan bibliyometrik analiz son yıllarda çeşitli dergilerin ve lisansüstü çalışmaların incelenmesinde sıkça kullanılmaya başlanmıştır.

Bibliyometrik analiz, inceleme alanına alınan yayınların daha geniş çevrelerce görünür olmasını sağlarken, ciddi bir kolektif emek gerektiren akademik yayıncılık faaliyetlerinin etkinlik ve verimliliğine de katkıda bulunmaktadır.

Sendikaların dergi yayıncılığını

tercih etmelerinin çeşitli nedenleri bulunmaktadır. Bu nedenlerden en önemlisi eğitim ve güncel bilgilerin özellikle işçi eğitimleri ve işçi eğitimlerini gerçekleştiren sendika uzmanlarınca takip edilebilmesini sağlamaktır. Çalışma kapsamında Türkiye'de sendikalar tarafından çıkarılan akademik dergiler analiz edilmektedir. Bu bağlamda işçi sendikaları tarafından çıkarılan akademik dergiler bibliyometrik olarak incelenmiştir.

Yapılan inceleme sonucunda sendika dergilerinin yazarlara kariyer ilerlemelerini sağlayan bir yayıncılık zemini oluşturmuş olduğu söylenebilir. Sendikaların sahip oldukları farklı ideolojilerin yayım faaliyetlerinde belirgin bir ayrışmaya yol açmadığı söylenebilir. Genel olarak işçi sendikalarının dergi yayıncılığı faaliyetlerinin

(*) *Makalenin Geliş Tarihi* /17.07.2020 - *Makalenin Kabul Tarihi* /12.08.2020

(**) *Prof. Dr.* /Anadolu Üniversitesi İktisadi ve İdari Bilimler Fakültesi Çalışma Ekonomisi ve Endüstri İlişkileri Bölümü, vcanbey@anadolu.edu.tr

doğrudan ve dolaylı maliyetlerini üstlenerek akademisyenlere destek olduğu söylenebilir.

Genel olarak beş işçi sendikası dergisinde yayımlanan çalışmalar dikkate alınrsa uygulama örnekleri ve alan araştırması içeren çalışmaların az olduğu görülmektedir. Bu bağlamda akademik dergilerin işçi eğitimi alanında doğrudan işçilere yönelik olmadığı ancak sendika uzmanlarınca takip edilerek işçi eğitimi alanında dolaylı yönden fayda sağladığı düşünülmektedir.

Anahtar Kelimeler: Sendika Eğitim, Sendika Dergileri, Nitel Analiz, Bibliyometri.

BIBLIOMETRIC ANALYSIS OF THE ACADEMIC JOURNALS PUBLISHED BY THE TRADE UNIONS IN TURKEY

ABSTRACT

In this study, peer-reviewed academic journals published by trade unions, one of the important actors of the industrial relations system, are analyzed bibliometrically. Bibliometric analysis based on various criteria such as analysis of articles, theses and other similar publications according to the number of authors, the topic distribution by year, the fields of contributing authors, and bibliographies etc. has been used frequently for analysis of various journals and graduate stu-

dies in recent years.

Bibliometric analysis ensures that publications in the field of review are visible to wider circles as well as contributing to the effectiveness and efficiency of scholarly academic publishing activities that require considerable collective effort.

There are several reasons why trade unions prefer journal publishing. The most important of these reason is to ensure that training and current information can be followed up especially by worker training and union experts who carry out worker training. The study aims to assess peer-reviewed journals published by trade unions in Turkey. In this context, peer-reviewed academic journals were examined bibliometrically.

As a result of the examination, it can be said that union peer-review journals have created a publishing ground that enables authors to advance their careers. It can be said that the different ideologies owned by the trade unions do not lead to a distinct differentiation in the publication activities. In general, it can be said that trade unions support academics by undertaking the direct and indirect costs of journal publishing activities.

Considering the studies published in five trade union journals

in general, it is seen that there are few articles containing application examples and field research. In this context, it is thought that peer-review journals are not directly related to worker education, but they are followed by trade union experts and indirectly benefit workers in the field of training.

Keywords: Trade Union Education, Trade Union Publications, Qualitative Analysis, Bibliometry.

GİRİŞ

Üretilen bilginin faydası, geniş çevrelerce takip edilen ve okunan yayınlara dönüşmesi ile doğru orantılı olarak artmaktadır. Bu bağlamda gazete, dergi, kitap, broşür vb. yayınlar; üretilen bilginin paylaşılmasında, arşivlenmesinde, daha sonraki çalışmalar için kullanılabilir bir şekilde veri tabanlarında yer almasında son derece önemlidir. Bilgi üretme sürecinin birikimli doğası fikirlerin yazılı hale gelmesi ve paylaşılması ile daha kalıcı olmaktadır. Genel amaçlı yayınlar bakımından geçerli olan bu özellikler akademik/bilimsel bilginin yayınlanması, paylaşılması ve tartışılması söz konusu olduğunda daha da önemli hale gelmektedir. Toplumların gelişmeleri ve kalkınmaları sahip oldukları doğal kaynaklar, dünya ekonomisi içindeki konumları, bilim ve teknoloji yatırımlarının düzeyi kadar üre-

tip paylaşabildikleri bilimsel bilgiyle de doğrudan ilişkilidir.

Bilimsel bilgi üretiminde "bilgiyi ortaya koyanlar", "paylaşanlar" ve "kullananlar" arasında geçişli ve etkileşimli bir süreçten söz edilmektedir. Bu süreçte yapılan araştırmalar kadar önemli olan konu, araştırma sonuçlarının bilim çevreleri ve ilgili kişilerle paylaşılmasıdır. Bu paylaşım kitap, tez, makale, bildiri sunumu, konferans katılımı, çalıştay vb. yollarla gerçekleşmektedir. Bu bilgi paylaşım kanalları arasında akademik dergiler önemli bir yer tutmaktadır.

Araştırmacıların/akademisyenlerin yaptıkları araştırmaların sonuçlarını bilim çevreleriyle ve ilgililerle paylaşmak ve geri bildirim almak istediklerinde tercih ettikleri akademik dergilerin genel kabul görmüş ilkeleri, kendine özgü kuralları ve işleyişi bulunmaktadır. Araştırmacıların orijinal çalışma ve deneyimlerini, yürüttükleri araştırmaların sonuçlarını meslektaşlarıyla paylaşabilmeleri için uygun ortam sağlayan akademik dergiler yazarların bilgilerini paylaşmalarının yanı sıra kariyer ilerlemelerine de katkıda bulunmaktadır. Bu bağlamda akademik dergilerde yayın yapmayı tercih etmenin "bilgiyi paylaşmak, ilgili alan uzmanı görüşleriyle fikir alışverişinde bulunmak" amacı ile "akademik

ilerleme için gerekli olan ölçütleri sağlamak/sağlayabilmek" amaçları iç içe geçmektedir. Bu amaçlardan hangisinin ağır bastığı/basması gerektiği/beklendiği konusu güncel akademik yayıncılık tartışmalarının önemli bileşenleri olan "yayın sayısı" "yayın niteliği" "avcı dergiler" gibi oluşumlarla mücadele edebilmenin en temel yolu nitelikli akademik dergi yayıncılığıdır. Kolektif ve çoğu zaman gönüllü bir çabayı gerektiren akademik dergi yayıncılığında doğrudan ve dolaylı maliyetlerin karşılanabilmesi ve sürdürülebilirliğin sağlanması için kamunun ve çeşitli sivil toplum kuruluşlarının desteği gerekmektedir.

Bilimsel içerikli çalışmalar için yayımlanması oldukça önemli bir boyuttur. Yayıncılık faaliyetlerinde derginin basılı ve/veya elektronik olması, açık erişim ya da ücretli/ücretsiz abonelik sisteminin uygulanması doğrudan parasal maliyetlerin bileşenleridir. Hakem süreçlerinin yürütülmesi, yazar ve hakemlerle yapılması gereken yazışmalar, yayın kurulu, danışma kurulu üyeleri ile iletişim aşamalarda ise dolaylı maliyetler söz konusudur. Derginin yayımlanmasından sonraki aşamada endekslerde yer alma, arşivleme gibi aşamalar akademik yayıncılığın niteliğini belirleyen (ya da bu nitelik tarafından belirlenen) faydaları oluşturmaktadır. Endeks-

lerde yer alma ve arşivleme süreçlerinde doğrudan maliyetler ortaya çıkabilmektedir. Özetle yayıncılık faaliyetlerinin doğrudan ve dolaylı, parasal olan ve olmayan farklı türde maliyetleri bulunmaktadır.

Derginin tanınırlığı, alanda saygının bir yer edinmesi, editörleri yayın ve danışma kurulları aracılığıyla literatüre yön vermesi gibi dergi ile ilgili faydalar yanında; yazarlara çalışmalarını meslektaşlarıyla paylaşabilme, akademik kariyer ilerlemelerinde atama şartlarını yerine getirebilme gibi faydalar söz konusudur. Akademik kariyer ilerlemelerinde atama koşulunun yanı sıra 2015 yılında başlatılan akademik teşvik ile yapılan ek ödemeler de bulunmaktadır¹. Elbette burada söz edilen fayda ve maliyetler bir "işletme olarak" dergi ile "akademik bir ortam olarak" dergi arasında farklılaşmaktadır.

¹ 6564 sayılı ve 5.11.2014 tarihli ve 14 Kasım 2014 tarihinde ve 29175 sayılı Resmî Gazete'de yayımlanan "Yükseköğretim Personel Kanununda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun" isimli beş maddelik kanun ile 11/10/1983 tarihli ve 2914 sayılı Yükseköğretim Personel Kanununa "Yükseköğretim Taahhütü" ve "Akademik Teşvik" ili ilgili iki ek madde eklenmiştir. 2914 sayılı Kanuna eklenen üçüncü madde ile de "Ek 4 üncü maddede belirtilen yönetmelik dört ay içinde yürürlüğe konur. Ek 4 üncü maddenin birinci fıkrasına göre ilk defa akademik teşvik puanı hesaplanması, 2015 yılında yapılan faaliyetler esas alınmak suretiyle 2016 yılı için yapılır" ibaresiyle akademisyenler için "her bir takvim yılı için, bir önceki yıl, bilim, teknoloji ve sanata katkı sağlayıcı nitelikte yurt içinde veya yurt dışında sonuçlandırılan proje, araştırma, yayın, tasarım, sergi, patent ile çalışmalarna yapılan atıflar, bilim kurulu bulunan uluslararası düzeydeki toplantılarda tebliğ sunma ve almış olduğu akademik ödüller esas alınarak öğretim elemanları için yüz puan üzerinden yıllık akademik teşvik puanı" hesaplanarak ödemeler yapılmaya başlanmıştır (RG, 2014).

Bu anlamda çalışmanın konusunu oluşturan sendika dergileri söz konusu olduğunda işletmecilik mantığındaki fayda ve maliyetlerin ön planda olmadığı söylenebilir. Hatta sendikalar bakımından eğitim ve yayıncılık faaliyetlerinde bulunmak temel faaliyet alanlarından biridir². Gerek dünyada gerekse ülkemizde sendikalar tarafından yayımlanan akademik dergiler bulunmaktadır. Araştırmaya konu olan işçi ve işveren sendikaları dergilerinin yanında sendikalar akademisyen ve araştırmacıların bilimsel çalışmalarını basmakta ve dağıtımını da yapmaktadır. Sendikalar yayın faaliyetlerini doğrudan üstlenebildikleri gibi sendika ile bağlantılı ama doğrudan sendika birimi olmayan araştırma grup ya da merkezleri yoluyla da bu fonksiyonları yerine getirebilmektedirler. Örneğin Avrupa Sendikalar Konfederasyonu'nun (ETUC) bağımsız araştırma ve eğitim merkezi olan Avrupa Sendikalar Enstitüsü (ETUI) tarafından çıkarılan iki akademik dergi bulunmaktadır³.

Bu çalışmada;

- Türkiye'de akademik dergi yayımlayan işçi ve işveren sendikaları ve yayımladıkları dergiler hangileridir?
- Türkiye'de sendikalar tarafından yayımlanan akademik dergilerin genel özellikleri nelerdir?
- Çalışma kapsamında yer alan dergilerdeki makale dağılımı nasıldır?
- Çalışma kapsamında yer alan makalelerin konu dağılımı nasıldır?
- Çalışma kapsamında yer alan makalelerin akademik alandaki yaygınlığı nasıldır?
- Çalışma kapsamında yer alan makalelerin işçi eğitimi ile bağlantısı nasıldır?

sorularına yanıt aranmaya çalışılmıştır.

Bu sorulardan ilk ikisi dergilerin bibliyometrik analizi ile izleyen sorular ise makalelerin yoğunlaştığı anahtar kelimeler, yazarları ve kaynakçaları kapsamında yanıtlanmaya çalışılmıştır.

Sendikalar bilimsel-hakemli-akademik dergi yayıncılığı faaliyetinde, sınırlarını birbirinden ayırmanın oldukça zor olduğu "işçi eğitimi" ile "akademik alana katkı" olarak ifade edilebilecek iki ana fonksiyonu/amacı yerine getirmek için bulunmaktadır. Ancak bu konuda yanıtlanması gereken sorular da ortaya çıkmaktadır. Bunlar;

² Özellikle sendikaların oluşum sürecinde sendika öncülerinin okumuş oldukları kitapların sendikal alanın oluşumunda önemli bir entelektüel zemin oluşturduğu görüşünden hareket edilmektedir (Yıldırım, 2018). Bu bağlamda çalışmamızda sendikalar tarafından yayımlanan akademik dergilerin oluşturduğu entelektüel ortamın analiz edilmesinin de önemli ve fikir verici olacağı düşüncesinden hareket edilmiştir.

³ https://www.etui.org/listing/publication?f%5B0%5D=-publication_type%3A2498&f%5B1%5D=publication_type%3A2499 (07.06.2020)

"sendikanın yayın faaliyetleri ideolojisi/amaçları doğrultusunda mı şekillenmektedir?" ile "literatürdeki akademik tartışmaları paylaşmayı sağlayan bir ortam oluşturma amacını taşımaktadır?" gibi temelde yanıtlanması gereken sorulardır. Ancak çalışmanın ortaya çıkış düşüncesi olan bu durumun tam ve net bir cevabı bulunmamaktadır. Bu bağlamda çalışmamız sendikalar tarafından yoğun kolektif emek ve gönüllü çaba ile çıkarılan dergilerin geniş çevrelerce görünür olmasını sağlamayı amaçlayan keşfedici bir ön çalışma olarak değerlendirilebilir.

1. SENDİKALARIN YAYIN FAALİYETLERİ

Sendikaların temel amaçları dar anlamda düşünüldüğünde üyelerinin, geniş anlamda düşünüldüğünde ise tüm işçi sınıfının ve çalışanların ekonomik, sosyal, demokratik hak ve çıkarlarını korumaktır. Sendikalar bu amaç doğrultusunda eğitim, örgütlenme ve toplu sözleşme gibi faaliyetlerde bulunmaktadır. Temel olarak sendikalar "işçi sınıfı" için ortak bir yaşam ve davranış kültürü oluşturmaya çalışırlar. Sendikaların temel amaç ve faaliyetleri ile bağlantılı olarak eğitim faaliyetleri bilgi ve bilgi edinme yollarını içeren tüm etkinlikleri kapsayacak biçimde geniş bir perspektife

sahiptir. Sendikal eğitim öncelikle işçi sınıfı kültürü oluşturmaya çalışırken diğer yandan sorun odaklı eğitimler de vermektedir. Bu iki farklı eğitim kategorisi amaç ve içerikler bakımından farklılaşmaktadır. Türkiye'de sendikal eğitim ağırlıklı olarak güncel sorunlara yönelik olarak yapılmaktadır.⁴

Sendikal eğitim işçi eğitimi ve sendikacıların eğitimi gibi farklı boyutları olan geniş kapsamlı bir eğitim türüdür. Literatürde yetişkin eğitimi kapsamında da ele alınan sendikal eğitim 19. yüzyılın ortalarından itibaren önemi anlaşılmış olan bir faaliyettir (Zadil, 1955: 124). İlk ortaya çıktığı zamanlarda İngiltere'de ve Amerika'da "sendikaya dâhil olan kadın ve erkek işçilere yardım etmek" ve "bütün işçileri topluma faydalı birer vatandaş olarak yetiştirmek" temel düşüncesinden hareketle çalışanların hak ve çıkarlarını korumak, karşılıklı yardımlaşmayı sağlamak gibi amaçlarla yürütülen eğitimlerin kapsamı, mesleki eğitimden, boş zamanları değerlendirme alanındaki eğitimlere kadar uzanan geniş bir yelpazeye sahiptir. Sendikalar işçilerin eğitiminde önemli rol oynamaktadır (Barrett, 1960: 197). Yetişkin eğitiminin önemli bir parçası olarak ele alınan işçi eğitimleri için dünya kapsamında bir genelleme

⁴ <http://www.madenis.org.tr/tr/sendikal-yasam-7/egitim-politikalari-7.html> (22.01.2020).

yapmak kolay değildir. Günümüzün çeşitlenen ve karmaşıklaşan üretim ilişkileri işçi eğitimini de giderek karmaşık hale getirmektedir. Bu alanda temel olarak; okuma yazma dâhil temel eğitim, teknik ve mesleki eğitim, sosyal ve ekonomik eğitim ve kültürel bilimsel eğitim olmak üzere dört temel yaklaşımdan söz edilmektedir (Pehlivan, 1990:182).

Sendikalar söz konusu bu eğitimlerle bağlantılı olarak sektör analizleri, üyeler arası haberleşme vb. amaçlarla yazılı materyaller üretmektedirler. Bu materyallerin doğrudan eğitim ile ilgili olmadığı düşünülse de dolaylı olarak eğitime destek olmakta, endüstri ilişkileri sistemi aktörlerinin mevcut durumları, dünyaya ve endüstri ilişkileri sistemine bakış açılarını ortaya koymaktadırlar. Pek çok sendika yıllar içinde önemli bilgi ve belge arşivlerine sahip olmuş, internetin gelişmesiyle bu arşivleri dijital ortama taşıyarak daha geniş kitlelerce okunabilmesini sağlamışlardır.

Basılı materyaller eğitim için önemli bir malzemedir. "Eğitim sadece toplantı değil kitap, broşür gibi yayınları da kapsar" görüşünü savunan Koç, bu materyallerin de kolay okunabilecek türden olması gerektiğini ifade etmektedir (Koç, 2019: 36; 41). Ancak işçi eğitiminde

bu materyallerden ziyade eğitimcinin verdiği yüz yüze eğitimin daha etkili olduğu hatta taban eğitimlerinin daha çok sohbet havasında olması gerektiği, katılımcıların da konuşmasını teşvik edecek katılımcı bir yöntemin benimsenmesi daha etkili olmaktadır (Koç, 2019: 42).

Eğitimler bakımından önemli olduğu vurgulanan yazılı materyallerden dergi makalelerinin taban eğitiminden ziyade sendika uzmanları ve sendika yöneticileri için önemli olduğu söylenebilir. İşçi eğitimi alanında mevcut durumu analiz eden 2017 tarihli "Süleyman Üstün İşçi Eğitimi Çalıştayı" önsözünde, Türkiye'de 31 sendika ve 3 konfederasyon merkezinde toplam 40 eğitimci olduğu belirtilmektedir. İşçi sendikalarını ve en çok üyeye sahip üç işçi konfederasyonunu temel alarak yapılan analize göre 1.623.638 işçiye 40 eğitimci olması işçi eğitimlerinden beklenen faydanın ortaya çıkabilmesinin zorluğunu işaret etmektedir (Petrol-İş, 2019:16).

Sendika yayınlarının internet ortamından ve açık erişim politikası kapsamında elde edilebilmesi eğitimcilerin ve sendika uzmanlarının, ilgi duyan işçilerin temel başvuru kaynağı olduğu kadar akademisyenlerin de başvuru kaynaklarından biri haline gelmiştir. Sendikaların yayın ve dergilerde rol

alması ve maliyetlerin sendikalar-
ca karşılanması işçi sendikalarında
işçilerin, işveren sendikalarında da
işverenlerin söz konusu maliyet-
lere katılmasına dayalıdır⁵. Konu
elbette sadece parasal maliyetler-
le ilgili değildir. Bir dergiyi kurmak
ve sürdürülebilirliği sağlamak ciddi
bir emek ve kolektif çalışmayı ge-
rektirmektedir. Bu noktada dergi
editörlerinin önemli bir rolü bulun-
maktadır. Dergiye gelen makale
önerilerinin, ön inceleme, hakem-
lere yönlendirme, yayınlanma aş-
malarının ardından derginin mis-
yonunun sürdürülmesi ile sendikal
eğitime altlık oluşturabilme den-
gesinin sağlanması oldukça hassas
kararlara dayanmaktadır.

Bu çalışma kapsamında işçi
sendikaları tarafından yayımlanan
5 akademik dergi bibliyometrik
açıdan incelenmiştir. İşveren sen-
dikaları tarafından çıkarılan der-
giler arasından internet ortamında
makale bazında ve tüm sayılara
tam metin erişim sağlanabilen Ka-
mu-İş İş Hukuku ve İktisat Dergisi
verileri de karşılaştırma yapabilme
ve genel bilgi sunma amacıyla ele
alınmıştır.

⁵ Web sayfalarında yayınların türlerini incelerken
dikkat çeken önemli noktalardan biri işçi sendika-
ları rapor, dergi ve yayınları açık erişim felsefesiyle
(ücretsiz) sunarken bir işveren sendikaları kişisel
gelişim vb. alanlarda yapmış olduğu yayınları satış fi-
yatı ile web sitelerinden duyurmaktadır. Aynı sendika,
akademik dergi olan Sicil İş Hukuku dergisini ve bazı
araştırma raporlarını ücretsiz sunarken bazı yayınları
ücretli olarak kullanıma açmayı tercih etmiştir.

2. ARAŞTIRMANIN YÖNTEMİ

Bu çalışma nitel ve nicel boyut-
ları olan ağırlıklı olarak nitel araş-
tırma yöntemlerinin kullanıldığı
tarama modelinde keşfedici bir
tasarıma sahiptir. Araştırma kap-
samında yer alan dergilerin genel
özelliklerini ortaya koyabilmek
amacıyla kullanılan bibliyometrik
analiz, doküman analizi ve içerik
analizi gibi yaygın olarak kullanılan
araştırma yöntemlerinden biridir
(Çetinkaya-Bozkurt ve Çetin, 2016:
231). Doküman analizi ve içerik
analizinden farklı olarak bilgiyi ölç-
meye yarayan bibliyometrik analiz
niceliksel ve istatistiksel bir analiz
teknikidir. Bibliyometrik analiz ile
çeşitli veri kaynaklarının, yayınla-
rın, dergilerin yayın örüntülerini or-
taya koyabilmek mümkün olmak-
tadır (Tonta, 2009). Bibliyometrik
analiz ile elde edilen bulgular, bilim
dallarındaki ilerlemeler ve geçirilen
evreler hakkında bilgi verdiği gibi
geleceğe yönelik değerlendirmeler
yapılmasına da imkân sağlamakta-
dır (Çatı ve Öcel, 2018: 509).

Bibliyometrik analiz betimsel ve
değerlendirici olmak üzere iki ana
gruba ayrılmaktadır. Betimsel bib-
liyometrik analizde literatür yazar,
yayın yılı, konu ve yayım dili gibi
dağılım ve eğilim ölçülerini esas al-
maktadır. Genel olarak bibliyometrik
yasa ve kurallar; 80/20 Kuralı, Price,
Lotka, Bradford ve Zipf Yasalarıdır.

"80/20 Kuralı; bir dergide yer alan toplam çalışmaların yüzde 80'inin yazarların yüzde 20'si tarafından yazılmış olması gerektiğini belirterek araştırmacıların ilgili bilim dalına genel olarak ne oranda katkıda bulduklarını tespit etmeye çalışmaktadır. Dergilerin en verimli yüzde 20'lik kısmının belli bir konudaki literatürün yüzde 80'ini karşıladığını ifade etmektedir. Diğer bir ifadeyle toplam literatürün yüzde 80'i o literatürü yazan yazarların yüzde 20'si tarafından gerçekleştirilmektedir. Bu kural gelir dağılımı çalışmalarında kullanılan 80/20 Kuralına benzemekte ve aynı zamanda "kuyruklu yıldız" benzetmesi de yapılmaktadır Price Yasası yazarların verimliliğini ölçmekte ve Lotka Yasası da yazarların literatüre katkısını kaç çalışma ile sağlandığını göstermektedir. Price Yasası; belli bir disiplindeki yayınların yarısının o alanda yazı yazan yazarların toplam sayısının kareköküne eşit sayıda yazarca üretildiğini ileri sürmektedir. Price Yasasına göre; "belli bir bilim dalında yazı yazarak o alana katkı sağlayan bilimsel topluluk ile bu topluluğun ürettiği bilimsel bilginin kümülatif yapısı arasındaki niceliksel ilişki" ortaya konulmaktadır Lotka Yasasına göre; "iki yazı yazan insanların sayısı, bir yazı yazanların hemen hemen $1/4$ 'ü; üç yazı yazanların sayısı, bir yazı

yazarların hemen hemen $1/9$ 'u; n sayıda yazı yazanların sayısı ise, bir yazı yazanların $1/n^2$ 'si kadardır. Yazı yazanların tümü içinde sadece bir yazı yazanların oranı, hemen hemen yüzde 60'tır."(Hertzfel, 1987'den aktaran Doğan, 2018). Yayın dağılımı ölçmeye yarayan Bradford Yasası belli bir konudaki tüm dergilerin kullanılma maliyetini, maliyet ile içeriğin nasıl sağlanacağını ve dergi koleksiyonunun optimal dağılımını hesaplama amacıyla kullanılmaktadır. Zipf Yasası ise Kelime sıklığını ölçme amacıyla kullanılmaktadır" (Doğan, 2018).

Genel olarak bibliyometrik analizler en verimli araştırmacıları, literatüre katkı sağlayan ülke ve kurumları, araştırmacılar ve kurumlar arası etkileşim ve iletişimin nasıl olduğunu inceleyebilmeye imkân tanımaktadır.

Türkiye'de İşçi ve İşveren sendikalarının yayınladığı bilimsel-hakemli-akademik⁶ dergileri belirlemek amacıyla internet ortamında 20-21.02.2020 tarihlerinde bir inceleme yapılmıştır. Bu kapsamda T.C. Aile Çalışma ve Sosyal Hizmetler Bakanlığı web sayfasından⁷ alınan

⁶ Türkçede "hakemli dergiler" ya da "bilimsel dergiler" olarak kullanılan terimler İngilizce literatürde "academic journals", "peer-review journals", "refereed journals" ya da "scholarly journals" olarak ifade edilmektedir (Bahşişoğlu, Duran ve Yıldızeli, 2007: 79). Bu çalışmada bilimsel-hakemli-akademik özellik taşıyan dergiler için akademik dergi ifadesi kullanılmaktadır.

⁷ <https://ailevecalisma.gov.tr/sendikalar/isci-isveren/>; (20.02.2020).

sendika listeleri ile işçi ve işveren konfederasyonlarının web siteleri tek tek incelenerek sendikaların yayınladığı dergiler incelenmiş ve bilimsel-hakemli-akademik dergiler belirlenmiştir⁸.

İnternet aracılığıyla yapılan incelemede, 5 işçi sendikası⁹ konfederasyonuna bağlı 98 işçi sendikası ile 93 bağımsız işçi sendikası bulunduğu saptanmıştır. Bu sendikalar; DİSK-Devrimci İşçi Sendikaları Konfederasyonuna bağlı sendikalarından Birleşik Metal-İş (Çalışma ve Toplum Ekonomi ve Hukuk Dergisi) ve Genel-İş (Genel-İş Emek Araştırma Dergisi [GEAD]) dergileri ile HAK-İŞ-Hak İşçi Sendikaları Konfederasyonu (Hak-İş Uluslararası Emek ve Toplum Dergisi), TÜRK-İŞ-Türkiye İşçi Sendikaları Konfederasyonuna bağlı sendikalarından Şeker-İş Sendikası (İş ve Hayat Dergisi), Türk Metal Sendikası (Karatahta İş Yazıları Dergisi¹⁰) olmak üzere 5 bilimsel akademik dergi olduğu saptanmıştır.

Aynı incelemede 44 bağımsız işveren sendikası ve 2 konfede-

⁸ Sendika yayınlarının tespiti ile ilgili internet taramaları 20-21.02.2020 tarihlerinde gerçekleştirilmiştir. Ancak araştırma ve yazım aşaması boyunca farklı tarihlere tekrar bağlantılar sağlanmıştır.

⁹ [¹⁰ Türk-Metal Sendikası web sayfasında yer almaktadır.](http://www.turkdis.org.tr/Sendikalarimiz-di68;http://disk.org.tr/uye-sendikalar/(20.02.2020);http://www.hakis.org.tr/sendikalar.php?action=sendikalar,(20.02.2020);http://tumis.org.tr/, (20.02.2020).;https://www.tisk.org.tr/, (20.02.2020).; http://www.tumisve-rendikalar.org/(20.02.2020)</p>
</div>
<div data-bbox=)

rasyona bağlı 25 işveren sendikası olduğu saptanmıştır. Bu sendikalar; ÇEİS-Çimento Endüstrisi İşverenleri Sendikası (Çimento İşveren Dergisi¹¹), İNTES-Türkiye İnşaat Sanayicileri İşveren Sendikası (İnsan İnşaat Sanayii Dergisi¹²), MESS-Türkiye Metal Sanayicileri Sendikası (Sicil İş Hukuku Dergisi¹³) ve KAMU-İŞ-Kamu İşletmeleri İşverenleri Sendikası (Kamu-İş İş Hukuku ve İktisat Dergisi) olmak üzere 4 akademik dergi olduğu belirlenmiştir.

Sendika dergilerine "kendi web sitesi üzerinden yayınlarına erişilebilenler" ve "DergiPark¹⁴ sistemi üzerinden erişilebilenler" olmak

¹¹ Dergiye internet üzerinden erişim sağlanabilmekte, dergiler sayı tam dosyası olarak internet sayfasından elde edilebilmektedir (Araştırma sırasında Firefox programı ile erişim sağlanamamış Google Chrome programı ile erişim sağlanabilmiştir) [https://ceis.org.tr/diger/cimento-isveren-dergisi/e-abonelik/\(29.06.2020\).](https://ceis.org.tr/diger/cimento-isveren-dergisi/e-abonelik/(29.06.2020).)

¹² Sendika web sayfasında "İnşaat Sanayi Dergisi 96 Temmuz & Ağustos 2006" sayısı ile başlayan ve "İnşaat Sanayi Dergisi 174 Ekim - Kasım - Aralık 2019" sayısına kadar 77 sayı yer almaktadır. Dergi künyseleri incelendiğinde derginin 2004 yılından itibaren hakemli olduğu görülmektedir. Dergi sayılar makalelerin tek tek indirilmesine imkân vermemekte dergi tam dosyası biçiminde yer almaktadır. [https://intes.org.tr/yayinlar/sureli-yayinlar\(27.06.2020\).](https://intes.org.tr/yayinlar/sureli-yayinlar(27.06.2020).)

¹³ Sendika web sayfasında "Mart 2006 Sayı 1" ile "2019 Sayı 42" tam metin olarak yer almaktadır. Dergi künyesi incelendiğinde 31. Sayısından itibaren hakemli dergi statüsüne geçtiği görülmektedir. Sayılar makalelerin tek tek indirilmesine imkân vermemekte, dergi tam dosyası biçiminde ve resim formatında yer almaktadır.

¹⁴ 2013 yılında başlayan DergiPark Projesi Ulusal Atf Dizini için temel oluşturması planlanan ve 2019 yılı itibarıyla toplam akademik dergi sayısının 2.300 civarında olduğu bir platformdur. Türkiye'de yayımlanan tüm dergileri kapsayacak şekilde genişletmeyi hedeflemekte olan DergiPark önemli bir akademik bilgi birikimi sunmaktadır.

üzere iki yolla erişim sağlanmıştır¹⁵. Hak-İş Uluslararası Emek ve Toplum Dergisi ile İş ve Hayat Dergisi DergiPark kapsamında yer almaktadır. Çalışma ve Toplum Ekonomi ve Hukuk Dergisi (Çalışma ve Toplum), Genel-İş Emek Araştırma Dergisi (GEAD), Karatahta İş Yazıları Dergisi'ne kendi web sayfaları yoluyla erişim sağlanabilmektedir. İşveren sendikaları tarafından çıkarılan dergilere örnek olarak kapsama alınan Kamu-İş İş Hukuku ve İktisat Dergisi ise 20.01.2020 tarihinde aynı nitelikteki kamu işveren sendikası TÜHİS-Türk Ağır Sanayii ve Hizmet Sektörü Kamu İşverenleri Sendikası'na katılma kararı aldığından dergi hem Kamu-İş hem de TÜHİS web sayfalarından erişilebilir durumdadır. Bu çalışmada Kamu-İş web sayfasındaki dergi sayıları dikkate alınmıştır.

Dergiye erişim yolunun farklılığı gibi makale ve diğer veri dosyalarının tür (word, pdf, html) olarak da farklı olması nedeniyle analize konu olan tüm dergiler için "Arşiv" kısmından yıllar itibarıyla verilmiş olan dergi sayıları ve makaleler araştırmacı tarafından bir excel dosyasına aktarılmış ve sistemde yer alan tüm yazı dosyaları kodla-

arak bilgisayara indirilmiştir. Dosya olarak elde edilebilen makaleler tek tek kodlanmıştır. Her dergi için ayrı ayrı oluşturulan Excel dosyasında sütunlarda; "kod, yıl, sayı, dil, çeviri, yazar sayısı, unvan, yazar, başlık, cilt sayı, sayı, öz" bilgileri yer almaktadır. Veriler Excel veritabanı olarak oluşturulan dosyadan derlenerek özet tablo (pivot tablo), sıklık (frekans) ve yüzdeler biçiminde sayısallaştırılmıştır. Kullanılan kelimelerin sıklığı MAXQDA Analytics Pro 2018 nitel analiz programı yardımıyla kelime bulutu görseline dönüştürülmüştür.

Oluşturulan veri dosyaları bir alandan diğeri dergi yayıncılığı alanından olmak üzere iki uzmanın görüşüne sunulmuş ve güncellenmiştir. Araştırmaya konu olan dergiler yayına başladıkları yıllar ile bağlantılı olarak farklı sayıda makaleye sahiptir, ancak çalışma kapsamında dergilerin ve makalelerin sayısal olarak analiz edilmesi birincil amaç olmadığından bir ağırlıklandırma işlemi yapılmamıştır. Araştırma evreni Türkiye'de akademik yayın yapan sendika dergileri olmakla birlikte beş işçi sendikası ve Kamu-İş İş Hukuku ve İktisat Dergisi örnekleminde yapılmıştır. Burada dergilerin web sayfasından tam metin erişim ölçütü nedeniyle ortaya çıkan teknik ve idari sınırlılıklar nedeniyle işveren sendikaları

¹⁵ DergiPark kapsamından erişilebilen iki dergiye aynı zamanda kendi web adresleri üzerinden de erişim sağlanabilmektedir. Ancak araştırma sorularından olan akademik alandaki yayıncılığın ölçülebilmesi amacıyla DergiPark makale istatistiklerinden yararlanılabileceği öngörüldüğünden DergiPark erişimi tercih edilmiştir.

tarafından çıkarılan tüm dergiler inceleme kapsamına alınamamıştır. Ancak yöntemsel açıdan ortaya çıkan bu sınırlılığın nitel açıdan bir sorun teşkil etmeyeceği düşünülmektedir. Zira incelenen tüm dergiler arasında "en eski" denilebilecek olan Kamu-İş İş Hukuku ve İktisat

Dergisi 1986 yılında yayın hayatına başlamış ve 1994 yılı sayı 3'ten itibaren de internet ortamında tam metin erişim sağlanabilen bir dergi olarak literatürde önemli bir yer tutmaktadır¹⁶.

Tablo 1. Türkiye'de Akademik Dergi Yayımlayan İşçi ve İşveren

Sendikaları ile Yayımladıkları Dergiler

Dergi Adı	Bağlı Olduğu Sendika/ Konfederasyon	Yayın Aralığı	Araştırma Kapsamında İncelenen Dergiler/Sayılar/ Makaleler
Çalışma ve Toplum Ekonomi ve Hukuk Dergisi (Çalışma ve Toplum)	DiSK / Birleşik Metal-İş	2004 – devam ediyor	904 dosya 524 hakemli makale
Genel-İş Emek Araştırma Dergisi (GEAD)	DiSK / Türkiye Genel Hizmetler İşçileri Sen- dikası Genel-İş	2005 (kesintili) 2016 – devam ediyor	2005-2019 arası 131 dosya 2016'dan itibaren 63 makale
Hak-İş Uluslararası Emek ve Toplum Dergisi	HAK-İş / HAK İşçi Sendikaları Konfede- rasyonu	2012 – devam ediyor	2012/1'den itibaren 230 dosya 219ma- kale
İş ve Hayat Dergisi	TÜRK-İş / Türkiye Gıda ve Şeker Sanayii İşçi- leri Sendikası Şeker-İş Sendikası	2015 – devam ediyor	116 dosya 109 makale
Karatahta İş Yazıla- rı Dergisi	TÜRK-İş / Türk Metal Sendikası	2015- devam ediyor	148 dosya 110 makale

¹⁶ TÜHİS İş Hukuku ve İktisat Dergisi sendika/dergi web sayfasında 1999 yılında Cilt 15'i olduğu görülebilen, sayılar incelendiğinde Kasım 2002 tarihinden itibaren hakemli statüye geçmiş bulunan ve web sayfasında en son 2014 yılı sayısı olan bir dergidir.

Kamu-İş İş Hu- kuku ve İktisat Dergisi	KAMU-İŞ Kamu İşlet- meleri İşverenleri Sen- dikası	1986 – devam ediyor? (sen- dikanın devri sonucu derginin geleceğinin ne olacağı yazılma- mış görüntüle- nebilen son sayı 2019 tarihlidir)	446 dosya 405 makale
Araştırma Kapsamında İncelenen Toplam			1975 dosya 1430 makale
Çimento İşveren Dergisi	ÇEİS Çimento Endüstrisi İşverenleri Sendikası	1987 – devam ediyor	Araştırma kapsa- mında değil
Sicil	MESS Türkiye Metal Sanayicileri Sendikası ¹⁷	2006 – devam ediyor	Araştırma kapsa- mında değil
TİSK Akademi	TİSK Türkiye İşveren Sendikaları Konfede- rasyonu	2006 – 2017	Araştırma kapsa- mında değil
TÜHİS İş Hukuku ve İktisat Dergisi	TÜHİS Türk Ağır Sana- yii ve Hizmet Sektörü Kamu İşverenleri Sen- dikası	Web üzerinden erişim sağlana- bilen ilk sayı Cilt 15 1999 – 2014	Araştırma kapsa- mında değil

Not: Dergiler alfabetik olarak sıralanmıştır. Dergi künyelerinde yer alan bilgiler doğrultusunda bilimsel-hakemli-akademik dergi olduğu sayılarda yer alan makaleler inceleme kapsamına alınmıştır.

Kaynak: <http://www.calimatoplum.org/>; <https://www.genel-is.org.tr/yayinlar,2,10989>; <https://dergipark.org.tr/tr/pub/hakisderg/issue/54457>; <https://dergipark.org.tr/tr/pub/isvehayat>; <http://dergikaratahta.com/>, <http://www.kamu-is.org.tr/dergiler.htm>

¹⁷ MESS tarafından çıkarılan ve araştırmacı tarafından bilinen Mercek Dergisi ile ilgili bilgiye ilgili sendika web sayfasından erişilememiştir. 04.07.2020 tarihinde yapılan internet aramasında "http://lib.gazi.edu.tr/lib-sureli-yayinlar/search?q=M" web adresinde 1996 tarihine rastlanmıştır. Bu bağlamda ifade edilmesi gereken önemli bir durum geçmişte yapılmış olan, ancak günümüzde yayın faaliyetlerini sürdürmeyen dergilerin de ilgili kurum web sayfalarında arşivlenerek paylaşılması ya da belli gerekçelerle bu sağlanamıyorsa en azından bilgi verilmesinin yerinde olacağı düşünülmektedir. Yaşanan teknolojik değişimlerle dijital ortamın araştırmacıların ilk başvurduğu veri kaynağı olduğu ve yakın dönemde de yaşanan pandemi süreci nedeniyle dijital bilgi kaynakları önemli hale gelmiştir. Araştırma kapsamında tüm ilgili sendika web siteleri defalarca ziyaret edilmiş ve akademik dergilerin yanı sıra çok değerli arşiv, bilgi ve belgelerin bulunduğu, ancak bunların web ortamından kolay erişilebilir ve kullanılabilir olmadığı gözlemlenmiştir.

Türkiye'de sendikalar tarafından yayımlanan akademik dergilerin genel özellikleri denildiğinde; yayın dilinin ağırlıklı olarak Türkçe olduğu, hem basılı hem de elektronik ortamda erişebilir olduğu, büyük ölçüde tüm sayılara internet üzerinden erişim sağlanabildiği, yayın kurulu, hakem kurulu, danışma kurulu bilgilerinin ve endeks bilgilerinin okuyuculara duyurulduğu, herhangi bir ücret karşılığı olmadan ve açık erişim/abonelik sistemi ile dağıtımının sağlandığı söylenebilir.

Her bir dergi özelinde farklılıklar olduğundan izleyen başlıklarda dergiler ayrı ayrı ele alınmaktadır. Araştırma kapsamında cevabı aranan "dergilerdeki makale dağılımı", "makalelerin konu dağılımı" soruları dergilerle ilgili başlıklar altında yanıtlanmaya çalışılmıştır. "Makalelerin işçi eğitimi ile bağı" sorusu beş işçi sendikası yayını kapsamında ve birlikte yanıtlanmaya çalışılırken, "akademik alandaki yaygınlığı" ancak DergiPark kapsamında yer alan iki dergi bakımından cevabı verilebilecek bir sorudur. Derginin kaç kişi tarafından okunduğu, bilgisayara indirildiği ile ilgili bilgilere erişim sağlanabilmesi DergiPark kapsamında olan dergiler için mümkün iken kendi web sayfalarından yayın yapan dergiler için bu ölçüm yapılamamaktadır. Elbette DergiPark makale istatistikleri

konu ile ilgili "bütün okuyucuların sayısını" vermeyecektir, çünkü aynı zamanda basılı kopyaların da dağıtımı yapılmaktadır. Yine de sayılar genel bir fikir verebilmektedir.

Bu çalışmada bir işçi sendikasının yayını olarak hem işçilere hem de alanda çalışan akademisyenlere çeşitli yararlar sağlayan Çalışma ve Toplum Dergisi'nin analizi salt bibliyometrik bir analiz ile ölçülemeyecek düzeydedir. Derginin işçi eğitimindeki doğrudan ya da dolaylı rolü, sınıfsal bakış açısının yayınlara yansıma düzeyi, makale ve çalışmalarına katkı veren araştırmacılara sağladığı doğrudan ya da dolaylı faydalar ile araştırmacıların bu derginin kolektif ürününe katkılarının ortaya konulabilmesi de önem arz etmektedir. Ancak bu soruların cevabının verilebilmesi dergi kurullarında yer alan kişilerden, dergi editörüne, hakemlerden yazarlara ve hatta okuyuculara kadar geniş bir çerçevede uzun soluklu bir çalışmayı gerektirmektedir. Çalışmanın nitel boyutunu sınırlandıran bu ek sorular yeni araştırmacılar için yol gösterici olabilecek ve bu çalışmanın keşifsel bir çalışma olma özelliğini ortaya koyan sınırlılıklarıdır.

3. SENDİKA DERGİLERİNİN BİBLİYOMETRİK PROFİLİ

Bu başlık altında araştırmada

incelenen dergilere ait genel bilgiler, bibliyometrik analizler makalelerin yıllara göre ve dergiler bazında dağılımı, yazarlar¹⁸, yayın dili, internetten görüntülenme ve elde edilme sayıları ile ilgili açıklamalara yer verilmektedir.

3.1. Çalışma ve Toplum Ekonomi ve Hukuk Dergisi

DİSK'e bağlı Birleşik Metal – İş tarafından yayımlanan Çalışma ve Toplum Ekonomi ve Hukuk Dergisi 2004 yılında yayın hayatına başlamıştır. Dergi, Türkiye'de işçi sendikaları akademik dergileri arasında en uzun süredir yayın yapan ve tüm sayılarına derginin internet sayfasından erişimin mümkün olduğu bir yapıdadır. Dergi; sunuş yazısı, hakem denetiminden geçmiş makaleler, Alman Federal mahkeme Kararları ve Yargı Kararları gibi bölümlerden oluşmaktadır. Derginin Yayın ve Danışma Kurulları bulunmakta bu kurullarda yer alan akademisyenler "http://www.calismatoplum.org/yayin_kurulu.htm" web sayfasında duyurulmaktadır. Derginin 19

¹⁸ Yazarlar ile ilgili bilgiler tablolastırılırken unvan vb. ayrımlar verilmemiştir. Zaman boyutu olan bu çalışmada katkıda bulunan akademisyenlerin toplam makale sayıları içinde araştırma görevlisi olduğu dönemlerdeki ve profesör olduğu dönemdeki çalışmaları da bulunmaktadır. Çalışmamız akademik unvanlar (hocam daha önce hep unvan olarak kullanmışsınız) ile yayınlar vb. arasındaki ilişkileri ortaya koymayı amaçlayan bir çalışma olmadığından bu yaklaşım benimsemiştir.

sayısı armağan olarak çıkmıştır.¹⁹ Dergi hem basılı hem de elektronik olarak yayımlanmakta ve ücretsiz olarak dağıtımı yapılmaktadır. Derginin "İlk Söz" kısmında ifade edildiği üzere ilk sayı tanıtım sayısı olup, ikinci sayısından itibaren hakemli dergi statüsündedir. 32. sayısından itibaren ise ULAK-BİM TR Dizin tarafından endekslenmektedir.

Tablo 2. Çalışma ve Toplum Ekonomi ve Hukuk Dergisi'nde Yer Alan Dosyaların Dağılımı

Dergi Bölümü (Dosya)	Sayı	Yüzde (%)
Makale	524	57,96
Yargıtay Kararları	70	7,74
Sunuş	69	7,63
Alman Federal Mahkeme Kararları	61	6,75
Kitap Tanıtımı	58	6,41
Karar İncelemesi	43	4,76
Diğer	79	8,75
Toplam	904	100,00

Tabloda yer alan bu temel bölümlerin yanı sıra "Yeni Çıkan Kitaplar (14 dosya yüzde 1,54)", "Ön-söz (9 Dosya yüzde 1,00)", "Kitap İnceleme (9 Dosya yüzde 1,00)", "Öndeyiş (7 dosya yüzde 0,77)", "Kavram Endeksi (6 dosya yüzde 0,66)" ve ilk sayıda yer alan 4 (yüz-

¹⁹ Özel sayılar için Ek Tablo 3 incelenebilir.

Grafik 1. Çalışma ve Toplum Ekonomi ve Hukuk Dergisi'nde Yer Alan 524 Makalede En Sık Kullanılan Kelimelerden Oluşan Kelime Bulutu²⁰

524 makalede en sık tekrarlanan kelimeler; "iş, sosyal, çalışma, işçi, Türkiye, sendika, kadın, emek, ekonomik, çalışan, istihdam, ücret, işveren ve eğitim" kelimeleridir.

3.2. Genel-İş Emek Araştırma Dergisi (GEAD)

DİSK'e bağlı Genel-İş Sendikası tarafından çıkarılan "Emek Araştırma Dergisi (GEAD) sendika web sayfasından elde edilen bilgilere göre 2005/1 sayısı ile başlamış ve 2019/2 sayısına kadar 10 sayı çıkmıştır. Derginin 2016/1 sayısında DİSK/Genel-İş Yönetim Kurulu tarafından yazılan sunuş yazısında "sendikaların sınıf araştırmaları ile işçi sınıfını bilinçlendirme, emek karşıtı politikalara karşı sınıf mücadelesini güçlendirmeye katkı yaptığı" vurgulanarak bilime dayanan sınıf araştırmalarının sendika

²⁰ Kelime bulutları nitel analizlerde sıkça kullanılan, kelimenin kullanım sıklığına göre daha büyük ve vurgulu olarak gösterildiği araçlardır. Kelime bulutu MAXQDA Analytics Pro 2018 nitel analiz programı ile oluşturulmuştur.

hareketine güç katacağı belirtilmiştir. Bu yazı kapsamında bilime dayalı sınıf araştırmalarının "sınıf ve sendika siyasetini ülke ve akademi gündemine taşıyarak da işçi sınıfı hareketine güç verdiği" ifade edilmekte ve 17-18 Ekim 2015 tarihinde yapılan Olağan Genel Kurulunun ardından 2006 yılından beri çıkarılmayan Emek Araştırma Dergisi'nin yayım hayatına devam etmesine karar verilmiştir.

Derginin yapısı içinde "Editörden, Sunuş Yazısı, Kitap İnceleme, Değini, Forum" gibi bölümler bulunan dergi ULAKBİM TR Dizin kapsamındadır. Dergi yayın kurulu vb. künye bilgileri her derginin kapak sayfasında yer almaktadır. Dergide 2005 yılından itibaren 131 dosya ve 92 makale bulunurken, yeniden yayın hayatına başladığı 2016/1 sayısından 2019/2 sayısına kadar 63'ü makale olmak üzere 102 dosya bulunmaktadır. Derginin son üç sayısına kadar makaleler tek tek dosyalar halinde elde edilebilirken 2019/1, 2019/2 ve 2020/1 sayıları tüm derginin tek pdf dosyası olması biçiminde paylaşılmaktadır.

Grafik 2. Genel-İş Emek Araştırma Dergisi (GEAD) Dergisi'nde Yer Alan 63 Makalede En Sık Kullanılan Kelimelerden Oluşan Kelime Bulutu

63 makalede en sık tekrarlanan kelimeler; "sosyal, işçi, iş, çalışma, sınıf, emek, toplumsal, Türkiye, üretim, ekonomik, devlet, kamu, sendikal, kadın"dır.

3.3. HAK-İŞ Uluslararası Emek ve Toplum Dergisi

HAK İşçi Sendikaları Konfederasyonu-HAK-İş tarafından 2012 yılından itibaren yayımlanan Hak-İş Uluslararası Emek ve Toplum Dergisi hem sendika web sitesinde hem de DergiPark kapsamında erişime açıktır (sendika web sitesi de DergiPark'a link vermektedir). Dergi genel olarak doğrudan makalelerin yer aldığı bir yapıdadır. Sadece Sayı 3, Sayı 8 ve Sayı 9'da kapak, içindikiler ve jenerik sayfaları yer almaktadır.

Tablo 4. HAK-İş Uluslararası Emek ve Toplum Dergisi'nde Yer Alan Dosyaların Dağılımı

Dergi Bölümü (Dosya)	Sayı	Yüzde (%)
Makale	219	95,22
Kitap İnceleme	3	1,30
Kapak	3	1,30
Jenerik	3	1,30
İçindikiler	1	0,43
Content	1	0,43
Toplam	230	100,00

Dergi sayılarının tamamı göz önünde bulundurulduğunda dergi başına ortalama makale sayısının 9 olduğu görülmektedir. Makalelerin ortalama sayfa sayısı ise 20'dir. En uzun makale 47 sayfa ve en kısa makale 3 sayfadır. Dergide yer alan 219 makale 225 yazar tarafından kaleme alınmıştır. Dergiye en fazla katkı sağlayan Doç. Dr. H. Yunus Taş bu katkıyı 12 makale ile sağlarken; Prof. Dr. Ersan Bocuğlu ve Doç. Dr. Orhan Koçak 7'şer makale, Prof. Dr. Kenan Ören 6 makale ve Doç. Dr. Hasan Bozgeyikli 5 makale ile katkı sağlamıştır²¹.

Dergide tek yazarlı 133 makale (yüzde 60,73), 2 yazarlı 72 makale (yüzde 32,88) ve 3 yazarlı 13 makale (yüzde 5,94) bulunmaktadır.

Dergi ve makaleler arasında "en çok görülenler" ve "en çok indirilenler" incelendiğinde 2016/5 sayısı en çok görülen sayı iken 2015/4 en çok indirilen dergi olmuştur²².

Tablo 5. HAK-İş Uluslararası Emek ve Toplum Dergisi'nde Yer Alan Makalelerin Görülme ve İndirilme İstatistikleri

²¹ Yazarların akademik unvanları dergide yayımlanan en yeni tarihli makale esas alınarak yazılmıştır.

²² DergiPark kapsamında yer alan makale istatistiklerinde dergi ve makalelerde   biçiminde bir gösterim yer almaktadır. Burada DergiPark'ta yer alan bir sayfa ya da dosya tıkladığımda "görülme" Google gibi arama motorlarından link tıkladığımda ise "indirilme" sayısı artmaktadır.

En Çok Görülen					
Yıl	Sayı	Unvan	Yazar	Başlık	Görülme
2016	5	Arş. Grv. - Arş. Grv.	Özal Çiçek, Mehmet Öçal	Dünyada ve Türkiye'de İş Sağlığı ve İş Güvenliğinin Tarihsel Gelişimi	3692
2014	3	Doç. Dr. - Yüksek Lisans Öğrencisi	H. Yunus Taş - Merve Bilen	Avrupa Birliği ve Türkiye'de Genç İşsizliği Sorunu ve Çözüm Önerileri	1972
2012	1	Doç. Dr. - Doktora Öğrencisi	Kenan Ören - Hasan Yüksel	Geçmişten Günümüze Çalışma Hayatı	1964
2015	4	Yüksek Lisans Öğrencisi	İlhan Acar	Türkiye' de Gelir Dağılımı	1728
2015	4	Yrd. Doç. Dr.	Adem Palabıyık	Sanayi-Sonrası Kuramın Evrimi: Boris Frankel ve Fabiusçu Kuram	1652
En Çok İndirilen					
Yıl	Sayı	Unvan	Yazar	Başlık	İndirilme
2016	5	Arş. Grv. - Arş. Grv.	Özal Çiçek, Mehmet Öçal	Dünyada ve Türkiye'de İş Sağlığı ve İş Güvenliğinin Tarihsel Gelişimi	30987
2015	4	Yüksek Lisans Öğrencisi	İlhan Acar	Türkiye' de Gelir Dağılımı	30279
2015	4	Doç. Dr.	Osman Özkul	Türk Kimliğini Oluşturan Ortak Kültürel Değerler	24344
2014	3	Yüksek Lisans Öğrencisi	Şükrü Muslu	Örgütlerde Misyon ve Vizyon Kavramlarının Önemi	21224
2017	6	Arş. Grv. - Arş. Grv.	Mehmet Öçal, Özal Çiçek	Türkiye ve Avrupa Birliği'nde İş Kazası Verilerinin Karşılaştırmalı Analizi	18336

Tablo 6. İş ve Hayat Dergisi'nde Yer Alan Dosyaların Dağılımı

Dergi Bölümü (Dosya)	Sayı	Yüzde (%)
Makale	109	93,97
Kapak	2	1,72
Giriş	1	0,86
İçindekiler	1	0,86
Tam sayı	1	0,86
Yayımdan Çekme Dilekçesi	1	0,86
Hakem Listesi	1	0,86
Toplam	116	100,00

Dergi sayılarının tamamı göz önünde bulundurulduğunda dergi başına ortalama 10 makale bulunmaktadır. Makaleler ortalama 21 sayfa olup en uzun makale 53 en kısa makale 6

Tablo 7. İş ve Hayat Dergisi'nde Yer Alan Makalelerin Görülme ve İndirileme İstatistikleri

En Çok Görülen					
Yıl	Sayı	Unvan	Yazar	Başlık	Görülme
2016	2	Doktora Öğrencisi-Doktora Öğrencisi - Doç. Dr.	Ali Kemal Nurdoğan - Ali İhsan Burak Dur - Mustafa Öztürk	Türkiye'nin Mülteci Sorunu ve Suriye Krizinin Mülteci Sorununa Etkileri	2322
2016	2	Arş. Grv.	E. Deniz Ela Özcan	Çağdaş Göç Teorileri Üzerine Bir Değerlendirme	1345
2018	1	Psi. Dan.	İnci Aydın	Türkiye'de Çocuk İstismarı ve Çocuk İşçiliği	1245

sayfadır.

Dergide yer alan 109 makale 111 yazar tarafından yazılmıştır. Doç. Dr. Mustafa Öztürk 8 makale ile en yüksek makale sayısına sahip olmakla birlikte tüm makaleler 2 ya da 3 yazarlıdır. Doç. Dr. Fetullah Akın 1'i iki yazarlı 7 makale ile katkıda bulunmuştur. Prof. Dr. Aydın Başbuğ ve Doç. Dr. İbrahim Subaşı 4 makale ile katkıda bulunmuştur.

Dergide tek yazarlı 73 makale (yüzde 66,77), 2 yazarlı 27 makale (yüzde 24,77) ve 3 yazarlı 9 makale (yüzde 8,26) bulunmaktadır.

Dergi ve makaleler arasında "en çok görülenler" ve "en çok indirilenler" incelendiğinde 2016/2 sayısı en çok görülen sayı iken 2015/1 en çok indirilen dergi olmuştur.

2017	2	Arş. Gör.	Büşra Yüksel	Çalışma İlişkilerine Yönelik İlk Düzenleme: Dilaver Paşa Nizamnamesi ve Çalışma Hayatına Etkileri	1089
2017	1	Doç. Dr.	Fetullah Akın	İkinci Dünya Savaşı Sonrası Yenidünya Düzeni ve Türkiye	878
En Çok İndirilen					
Yıl	Sayı	Unvan	Yazar	Başlık	İndirilme
2016	1	Arş. Grv.	Melike Çallı	Türkiye'de Mültecilerin ve Sığınmacıların Sağlık Hakkı	687
2015	2	Arş. Grv. - Öğr. Grv. - Arş. Grv.	Gülsüm Korkut - Osman Kürşat - Alim Tetik	Yeni Kamu Yönetimi Anlayışı İle Değişen Kamu Hizmeti ve Türkiye İş Kurumu	478
2015	1	Prof. Dr.	Aydın Başbuğ	Asker Kişilerin Beden ve Ruh Bütünlüğünün İhlalinden Doğan Zararlardan Milli Savunma Bakanlığının Sorumluluğu	111
2016	2	Doktora öğrencisi-Doktora Öğrencisi - Doç. Dr.	Ali Kemal Nurdoğan - Ali İhsan Burak Dur - Mustafa Öztürk	Türkiye'nin Mülteci Sorunu ve Suriye Krizinin Mülteci Sorununa Etkileri	2322
2015	1	İstanbul Sosyal Güvenlik İl Müdür Yardımcısı	Murat Özdamar	5510 Sayılı Kanun da Düzenlenen Sigorta Borçlanmaları	137

Makale istatistikleri incelendiğinde göç ve mültecilik, çocuk işçiliği, çalışma hayatı ile ilgili yasal düzenlemeler gibi konuların en çok görülen ve

Tablo kapsamında bu belgeler yazar tarafından tabloda özet olarak sunulması amacıyla toplulaştırılarak sunulmuştur. Her bir dosya tam metin olarak "http://www.http://dergikaratahta.com/" web adresinden tam metin erişime açıktır.

Dergide yer alan 110 makale 119 yazar tarafından yazılmıştır. Arş. Grv. Recep Çakrak 4 makale ile Prof. Dr. Adnan Mahiroğulları, Dr. Eren Öğütoğulları, Yrd. Doç. Dr. Gökçe Cerev, Dr. Naci Önsal, Av. Dr. Sami Narter ve Dr. Şerafettin Güler

3'er makale ile katkıda bulunmuşlardır. Dergide 87 (yüzde 79,09) tek yazarlı makale bulunmaktadır. 2 yazarlı 16 makale (yüzde 14,5) ve 3 yazarlı 4 makale (yüzde 3,64) ile 4 yazarlı 2 makale (yüzde 1,82) ve 7 yazarlı 1 makale (yüzde 0,91) bulunmaktadır.

Dergide en sık tekrarlanan temel anahtar kelimelerin ortaya çıkarılabilmesi için MAXQDA Analytics Pro 2018 nitel analiz programından yararlanılmıştır. Kullanılan kelime sıklıklarına dayalı kelime bulutu Grafik 5'te verilmektedir.

Grafik 5. Karatahta İş Yazıları Dergisi'nde Yer Alan 110 Makalede En Sık Kullanılan Kelimelerden Oluşan Kelime Bulutu

110 makalede en sık tekrarlanan kelimeler; sosyal, çalışma, işçi, işveren, kamu, kadın, istihdam, ça-

lışan, gelir, hak, kadınların, eğitim, ücret"tir.

3.6. KAMU-İŞ İŞ HUKUKU VE İKTİSAT DERGİSİ

KAMU-İŞ-Kamu İşletmeleri İşverenleri Sendikası tarafından 1986

yılından 2019 yılına kadar çıkarılmış olan Kamu-İş İş Hukuku ve İktisat Dergisi bu araştırma kapsamında ele alınan dergiler arasında en süre yayın yapma özelliği ile karşımıza çıkmaktadır. Sendika web sayfası incelendiğinde sendikanın aynı nitelikteki kamu işveren sendikası TÜHİS-Türk Ağır Sanayii ve Hizmet Sektörü Kamu İşverenleri Sendikası'na katılma kararı aldığı ve 20.01.2020 tarihinden itibaren Kamu-İş ile ilgili iş ve işlemlerin TÜHİS ile yapılması gerektiği ifade edilmiştir²⁴.

Derginin web sayfasında 1896-1992 yılları, Temmuz 1987-Nisan 1989 yılları ve Temmuz 1989-Nisan 1991 yılları verilmiş ancak ilgili yıllardaki makalelere link verilmemiştir. 1994-3(3)'ten itibaren 2019-14(4)'e kadar ise makaleler ayrı dosyalar halinde sunulmuştur. Derginin 30 yılı aşan yayınlarının neredeyse bütün sayılarının arşivinin açık erişim ile okuyuculara sunulması son derece olumlu bir durumdur. Hatta sendika yeni sendikaya katılma kararı almış olduğu için araştırmanın ilgili sendika verilerinin derlendiği tarihte her iki sendikanın da web sayfalarında birebir aynı biçimde yer almaktadır.

Derginin yapısı ağırlıklı olarak makalelerden oluşmaktadır. Bunun yanı sıra karar inceleme ve anı yazılarına da yer verilmiştir. Derginin yayın ve danışma kurulu gibi organlarını dergi web sitesinden elde

edebilmek mümkün olmamaktadır. İlgili web sayfasında dergi sayıları, makale başlıkları ve yazarlarını gösteren makale linki ile çalışmalarına erişim sağlanabilmektedir.

Tablo 9. Kamu-İş İş Yazıları Dergisi'nde Yer Alan Dosyaların Dağılımı

Dergi Bölümü (Dosya)	Sayı	Yüzde (%)
Makale	405	90,81
Teknik hata veren ve açılmayan makale dosyası	22	4,84
Karar İnceleme	17	3,81
Anı Yazısı	2	0,45
Toplam	446	100,00

Dergide bulunan 405 makale 498 yazar tarafından kaleme alınmıştır. Yrd. Doç. Dr. Gökhan Ofluoğlu bir tanesi tek yazarlı olan 20 makale ile en yüksek katkısı sağlarken, Doç. Dr. Ayşe Ünal ve Doç. Dr. Güngör Turan 8'er makale ile Prof. Dr. Kadir Arıcı, Kamu-İş Uzmanı M. Bülent Alpar 6'şar makale ile katkıda bulunmuşlardır. Dergide 3 yazarlı 14 makale (yüzde 3,46), 4 yazarlı 3 makale (yüzde 0,74) ve 4'ten fazla yazarlı 1 makale (yüzde 0,25) bulunmaktadır.

Dergide en sık tekrarlanan temel anahtar kelimelerin ortaya çıkarılabilmesi için MAXQDA Analytics Pro 2018 nitel analiz programından yararlanılmıştır. Kullanılan kelime sıklıklarına dayalı kelime bulutu Grafik 6'da verilmektedir.

²⁴ <http://www.kamu-is.org.tr/> (20.02.2020)

Grafik 6. Kamu-İş İş Hukuku ve İktisat Dergisi'nde Yer Alan 405 Makalede En Sık Kullanılan Kelimelerden Oluşan Kelime Bulutu

Dergide yer alan 405 makale içinde en sık kullanılan kelimeler; "sosyal, çalışma, işveren, işçinin, hukuku, Türkiye, ekonomik, istihdam, ücret, çalışan, Avrupa, eğitim, işsizlik"tir.

4. ARAŞTIRMA KAPSAMINDA-Kİ DERGİLERİN GENEL OLARAK DEĞERLENDİRİLMESİ

Dergiler genel olarak değerlen-

dirildiğinde ele alınan konuların işçi ve işveren ilişkilerinin, üretim ve çalışma hayatının neredeyse her alanını kapsadığı ve işçi ya da işveren sendikası ayrımı olmaksızın iş, işçi, çalışan kavramları üzerinde yoğunlaştığı görülmektedir. Çalışmanın temel inceleme alanı sendika dergileri olduğundan bu beklenen bir durumdur. Dergilerde yer alan yazar ve yayın kurulu-danışma kurulu gibi organlarda ağırlıklı olarak Türkiye'deki Çalışma Ekonomisi ve Endüstri İlişkileri Bölümleri öğretim üyeleri bulunmaktadır.

Tablo 10. Araştırma Kapsamında İncelenen Dergilerin Yayın Kurulları
(Web Sayfasından Alınan En Güncel Verilere Göre)

Çalışma ve Toplum	Prof. Dr.	Abdulkadir Şenkal (Kocaeli Üniversitesi)
GEAD	Prof. Dr.	Ahmet Alpay Dikmen
Çalışma ve Toplum	Prof. Dr.	Ahmet Makal (Ankara Üniversitesi)
Çalışma ve Toplum	Prof. Dr.	Ahmet Selamoğlu (Kocaeli Üniversitesi)
Çalışma ve Toplum	Prof. Dr.	Ali Güzel (Kadir Has Üniversitesi)
Çalışma ve Toplum	Prof. Dr.	Alpay Hekimler (Namık Kemal Üniversitesi)
İş ve Hayat		Aydın Başbuğ
Çalışma ve Toplum + GEAD	Doç. Dr.	Aziz Çelik (Kocaeli Üniversitesi)
İş ve Hayat		Banu Karakaş
Çalışma ve Toplum	Prof. Dr.	Banu Uçkan (Anadolu Üniversitesi)
Çalışma ve Toplum	Doç. Dr.	Betül Urhan (Kocaeli Üniversitesi)
GEAD	Doç. Dr.	Çağla Ünlütürk Ulutaş
GEAD	Dr.	Çağrı Kaderoğlu Bulut
GEAD	Dr. Öğr. Üyesi	Elif Hacısalihoğlu
Çalışma ve Toplum	Prof. Dr.	Engin Yıldırım (Anayasa Mahkemesi)
GEAD + Çalışma ve Toplum	Prof. Dr.	Gamze Yücesan Özdemir (Ankara Üniversitesi)
Çalışma ve Toplum	Doç. Dr.	Hail İbrahim Sarıoğlu (İstanbul Üniversitesi)
Çalışma ve Toplum	Prof. Dr.	Kübra Doğan Yenisey (İstanbul Bilgi Üniversitesi)
Çalışma ve Toplum	Prof. Dr.	Kuvvet Lordoğlu (Kocaeli Üniversitesi)
İş ve Hayat		Kürşat Tutar
İş ve Hayat		Mehtap Yücel Bodur
GEAD	Prof. Dr.	Metin Özüğurlu
Çalışma ve Toplum	Av. Dr.	Murat Özveri
Çalışma ve Toplum	Doç. Dr.	Onat Öztürk (Kocaeli Üniversitesi)
GEAD	Dr. Öğr. Üyesi	Orkun Saip Durmaz

GEAD	Dr., DİSK/ Genel-İş Araştırma Daire Müdürü	Özgün Millioğulları Kaya
Çalışma ve Toplum	Yrd. Doç. Dr.	Özgür Müftüoğlu (Marmara Üniversitesi)
Çalışma ve Toplum	Doç. Dr.	Recep Kapar (Muğla Üniversitesi)
Çalışma ve Toplum	Doç. Dr.	Sayım Yorgun (İstanbul Üniversitesi)
GEAD	Doç. Dr.	Sebiha Kablay
GEAD	DİSK/Genel- İş Genel Koordinatörü	Serhat Salihoğlu
Çalışma ve Toplum	Prof. Dr.	Süleyman Özdemir (İstanbul Üniversitesi)
Çalışma ve Toplum	Doç. Dr.	Şule Necef (Marmara Üniversitesi)
Çalışma ve Toplum	Prof. Dr.	Zeki Erdut (Dokuz Eylül Üniversitesi)

Kaynak: <http://www.calismatoplum.org/>; <https://www.genel-is.org.tr/yayinlar,2,10989>; <https://dergipark.org.tr/tr/pub/hakisderg/issue/54457>; <https://dergipark.org.tr/tr/pub/isvehayat>; <http://dergikaratahta.com/>, <http://www.kamu-is.org.tr/dergiler.htm>

Tabloda yayın kurulu üyeleri farklı dergilerde görev aldığından isim bazlı sıralama yapılmıştır. Veriler dergilerin web sayfalarında duyurulduğu biçimde alınmış ve tablolandırılmıştır. Ancak tabloda yer alan bilgilerin güncellenmesi gerekmektedir. Tabloda gri ile belirtilen öğretim üyelerinin üniversite bilgileri düzeltilmelidir. Güncel bilgilere ulaşabilmek için Yükseköğretim Akademik Arama (YÖK Akademik) web sayfasından isim bazlı arama yapılmıştır. Örneğin; Ahmet Makal adı ile bir kitap ile bağlantılı bilgi çıkmakta ancak kendisi emekli oldu-

ğu için üniversite bilgisine ilgil web sayfasından ulaşamamaktadır. Ahmet Selamoğlu'nun ise 2020 yılı itibarıyla Fenerbahçe Üniversitesi bünyesinde çalışmalarını sürdürdüğü görülmüştür. Gamze Yücesan Özdemir ismine YÖK Akademik araması sonucu ulaşamamış Ankara Üniversitesi İletişim Bilimler web sayfasında yer aldığı görülmüştür. Şule Necef ise YÖK Akademik web sayfasında Şule Daldal olarak yer almaktadır. Kurullarında yer alan akademisyen ve araştırmacıların kurumlarını yazma konusunun tekrar düşünülmesi yerinde olacaktır.

Sürekli güncelleme gerektiren bu bilginin yazılmaması da söz konusu olabilir. Tablo 10'da üniversite bilgisi farklılıklarını göstermek amacıyla gri renklendirme kullanılmıştır. Zira tabloda yer alan isimlerden üniversite bilgisi YÖK Akademik web sayfasında yer almayan ve genel internet taramasında da bilgi elde edilemeyen kişiler bulunmaktadır. Ayrıca Tablo 10'da tüm isimlerin yanlarında bağlı oldukları üniversitelerin isimleri bulunmamaktadır. Dergilerde yer alan bilgilere sadık

kalındığı için üniversite bilgisi yer almayan kurul üyeleri için üniversite bilgisi eklenmemiştir. Dergilerin yayın kurullarında Çalışma Ekonomisi ve Endüstri İlişkileri bölümleri ağırlıklı öğretim üyeleri olmakla birlikte danışma kurullarında iktisat, sosyoloji gibi alanlara doğru açılımın olduğu görülmektedir.

İnceleme kapsamında HAK-İŞ Dergisi uluslararası nitelik taşıdığından yabancı araştırmacılar da bulunmaktadır. Ayrıntılı bilgi için Ek Tablo 4 incelenebilir.

Tablo 11. Araştırma Kapsamında İncelenen 1430 Makalenin Yıllara Göre Dağılımı

Yıl	Sayı	Yüzde (%)	Yıl	Sayı	Yüzde (%)	Yıl	Sayı	Yüzde (%)
1994	12	0,84	2005	37	2,59	2014	87	6,08
1995	6	0,42	2006	28	1,96	2015	139	9,72
1997	14	0,98	2007	43	3,01	2016	114	7,97
1998	8	0,56	2008	50	3,50	2017	119	8,32
1999	26	1,82	2009	51	3,57	2018	116	8,11
2000	59	4,13	2010	46	3,22	2019	144	10,07
2001	6	0,42	2011	48	3,36	2020	47	3,29
2002	68	4,76	2012	63	4,41	Toplam	1430	100,00
2004	30	2,10	2013	69	4,83			

Tablo 11 incelendiğinde yayın sayılarının zaman içinde arttığı görülmektedir. Burada yayınlanan dergilerdeki artış kadar alanda çalışan araştırmacılardan kaynaklanan bir artış da söz konusudur. Araştırmacıların dergi ve yayım tercihleri elbette farklı davranışsal kodlara sahiptir ve bu araştırma kapsamında ortaya konulması zordur. Hangi durumun daha baskın olduğunun ortaya konulabilmesi için ek çalışmalara ihtiyaç bulunmaktadır.

1994 yılından 2004 yılına kadar olan makale sayıları sadece Kamu-İş İş Hukuku ve İktisat dergisi kapsamında yayımlanan makaleleri kapsarken, 2004-2012 arası Çalışma ve Toplum Ekonomi ve Hukuk Dergisinde yayımlanan makaleleri kapsamaktadır. 2015 yılında Karatahta İş Yazıları Dergisi ile İş ve Hayat Dergisi katkısı eklenmiş, 2016 yılından itibaren ise Genel-İş Emek Araştırmaları Dergisinde yer alan makaleler de eklenmiştir. Araştırma kapsamındaki tüm dergilerin makale sayıları 2016 yılından sonra görülmektedir. 2020 yılı araştırmanın yapıldığı dönemde sürmektedir. 2020 yılı için Çalışma ve Toplum Ekonomi ve Hukuk Dergisi'ndeki 2 ve Genel-İş Emek Araştırmaları Dergisi'ndeki 1 sayı kapsama alınmıştır. Bu aşamada inceleme kapsamındaki tüm dergilerin bulunduğu yeni bir excel veri tabanı oluşturulmuş ve dergilerin toplu analizleri nu yeni dosya üzerinden yapılmıştır. Dosya oluşturulurken yazar unvanlarının ve ad-soyad bilgilerinin farklı şekillerde yazılmış olduğu belirlenmiştir. Bu tür bibliyometrik analizlerde ve farklı kay-

naklardan verilerin derlendiği çalışmalarda farklı yazım biçimlerinin kullanılması doğaldır. Ancak sonuçların hatalı olmaması için mümkün olduğunda tek tip yazım biçimi benimsenmesine dikkat edilmesi gerekmektedir. Bu çalışmada da birden fazla şekilde yazılmış olan unvanlar (Yard. Doç., Yardımcı Doçent, Yrd. Doç. Dr.) ile bu unvanların en güncel biçimi kullanılmaya çalışılmıştır.²⁵ Unvanlar gibi çift isimli yazarlar ve iki soyadı kullanmayı tercih eden araştırmacılar bakımından farklılıklar belirlemiş ve mümkün olduğunca giderilmeye çalışılmıştır. YÖK Akademik²⁶ ve YÖK Tez Tarama²⁷ sayfaları kullanılarak yazar adlarını farklı isimlerle birleştirmemeye özen gösterilmiştir. Ancak yine de genel dağılımı çok etkilemeyecek küçük farklılıklar bulunabileceği ifade edilmelidir.

²⁵ 06.03.2018 tarih ve 30352 sayılı Resmî Gazetede yayımlanan "Yükseköğretim Kanunu ile Bazı Kanun ve Kanun Hükmünde Kararnamelerde Değişiklik Yapılması Hakkında Kanun" un 11. maddesi ile "yardımcı doçent" ibaresi "doktor öğretim üyesi" şeklinde değiştirilmiştir. <https://www.resmigazete.gov.tr/eskiler/2018/03/20180306-11.htm>, (07.07.2020).

²⁶ <https://akademik.yok.gov.tr/AkademikArama/view/searchResultview.jsp> (08.07.2020)

²⁷ <https://tez.yok.gov.tr/UlusalTezMerkezi/tezSoruSonucYeni.jsp> (08.07.2020)

Tablo 12. Araştırma Kapsamında İncelenen Dergilerdeki Makalelerin Yazar Sayısına Göre Dağılımı

Dergi Adı	Yazar Sayısı ve Genel Toplam İçindeki Yüzdesi(%)					
	1	2	3	4	4+	Toplam
Çalışma ve Toplum	403	106	14	-	4	524
Ekonomi ve Hukuk Dergisi (Çalışma ve Toplum)	(28,18)	(7,20)	(0,98)		(0,28)	(36,64)
Genel-İş Emek Araştırma Dergisi (GEAD)	46	15	2	-	-	63
	(3,22)	(1,05)	(0,14)			(4,41)
Hak-İş Uluslararası Emek ve Toplum Dergisi	133	72	13	1	-	219
	(9,30)	(5,03)	(0,91)	(0,07)		(15,31)
İş ve Hayat Dergisi	73	27	9	-	-	109
	(5,10)	(1,89)	(0,63)			(7,62)
Karatahta İş Yazıları Dergisi	87	16	4	2	1	110
	(6,08)	(1,12)	(0,28)	(0,14)	(0,07)	(7,69)
Kamu-İş İş Hukuku ve İktisat Dergisi	330	57	14	3	1	405
	(23,08)	(3,99)	(0,98)	(0,21)	(0,07)	(28,32)
Toplam	1078	287	55	4	6	1430

Tablo 12 incelendiğinde araştırma kapsamındaki dergilerde yer alan makalelerin çoğunluğunun tek yazarlı olduğu görülmektedir. 2 yazarlı çalışmalar ikinci sırada yer almaktadır. 4 ve daha fazla yazar tarafından kaleme alınan makale sayısı ise yok denecek kadar azdır. Bu çalışmaların neredeyse tamamını araştırmacılar tarafından yürütülmüş olan proje çalışmalarının sonuçlarının akademik çevre ile paylaşılması amacını taşıyan çok yazarlı çalışmalardır.

Dergilerde yer alan çalışmalarda Türkçe makaleler fazla sayıdadır. Çalışma ve Toplum Ekonomi ve Hukuk Dergisi'nde 3 çeviri ve 9

İngilizce makale, Karatahta İş Yazıları Dergisi'nde 1 İngilizce makale bulunmaktadır. Kamu-İş İş Hukuku ve İktisat Dergisi'nde 3 İngilizce, 3 Almanca ve 2 Fransızca makale yer almaktadır.

Tablo 13. Dergilerde Yer Alan çalışmalarda Çalışma Ekonomisi ve Endüstri İlişkileri Bölümlerinin Katkısı

Dergi Adı	Yazar Sayısı	Yüzde (%)
Çalışma Ekonomisi ve Endüstri İlişkileri Bölümleri	283	25,73
Diğer	817	74,27
Toplam	1100	100,00

Tablo 13 oluşturulurken YÖK Atlas (Yükseköğretim Program Atlası) web sayfasından Çalışma Ekonomisi ve Endüstri İlişkileri Bölümlerinin bir listesi alınmış ve her bölümün web sayfası tek tek ziyaret edilerek bölüm öğretim üye ve yardımcılarının listeleri oluşturulmuştur. 12-14 Ağustos 2020 tarihleri arasında yapılan bu çalışma kapsamında 31 üniversitede Çalışma Ekonomisi ve Endüstri İlişkileri bölümü olduğu, bunlardan 7'sinde ikinci öğretim, 1'inde açık öğretim ve 1'inde açık ve uzaktan öğretim faaliyetlerinin de sürdürüldüğü görülmüştür²⁸. Makalelerin kapsadığı yıllar ile bölüm listesinin 2020 tarihli olmasından kaynaklanan sınırlılığı aşabilmek için her bir makalede yer alan yazar künye bilgileri alınmıştır. Ancak her dergi ve makale yazar kurum bilgilerini vermediğinden ya da kimi makalelerde bu bilgiler eksik bulunduğundan kayıtlar YÖK Akademik web sayfası birlikte değerlendirilerek Tablo 13'ün gösterdiği "bölüm öğ-

retim üyeleri" ölçütü oldukça geniş kapsamlı olarak ele alınmaya çalışılmıştır. Bu kapsamda bölüm öğretim üyelerinden vefat eden, emekli olan, üniversite değiştiren çeşitli nedenlerle ayrılan ve kapanan bölümlerde olan tüm bölüm mensupları "Çalışma Ekonomisi ve Endüstri İlişkileri Bölümleri" adı altında tabloda yer almıştır. Çalışma Ekonomisi ve Endüstri İlişkileri Bölümleri dışında kalan 817 yazar (yüzde 74,27) arasında 542 yazar (yüzde 49,27) farklı üniversitelerden ve 50 yazar (yüzde 4,55) kamu kurumlarında çalışanlardan oluşmaktadır. 87 yazar (yüzde 7,91) doktora ve yüksek lisans öğrencisi oldukları aşamada sendika dergilerinde yayın yapmışlardır. Kurum kaynaklı yazarlardan daha yüksek oranda olan lisansüstü öğrenciler ile farklı üniversitelerde görev yapan akademisyenlerin sayıca çokluğu sendika dergilerinin akademik kariyer ilerlemesi için zemin oluşturduğunu gösteren bir veri olarak değerlendirilebilir²⁹.

²⁸ Ek Tablo 1 kapsamında incelenebilir.

²⁹ Bkz. Ek Tablo 2

Tablo 14. Araştırma Kapsamında İncelenen Dergilerdeki Yazarların Unvanlarına Göre Dağılımı

Araştırmacı	Sayı	Yüzde (%)
Doktor Öğretim Üyesi (Dr. Öğr. Üyesi)	213	19,36
Araştırma Görevlisi (Arş. Grv.)	166	15,09
Profesör Doktor (Prof. Dr.)	133	12,09
Doçent Doktor (Doç. Dr.)	128	11,64
Belirtilmemiş	96	8,73
Doktor (Dr.)	96	8,73
Öğrenci	78	7,09
Kamu Kurumlarında Çalışan	52	4,73
Öğretim Görevlisi (Öğr. Grv.)	51	4,64
Diğer	35	3,18
Avukat (Av.)	16	1,45
Sendika	15	1,36
Araştırma Görevlisi Doktor (Arş. Grv. Dr.)	7	0,64
Mezun	5	0,45
Öğretim Üyesi (Öğr. Üyesi)	5	0,45
Avukat Doktor (Av. Dr.)	2	0,18
Öğretim Görevlisi Doktor (Öğr. Grv. Dr.)	2	0,18
Toplam	1100	99,99

Bu düşüncüyü destekleyecek farklı veriler Tablo 14 kapsamında verilmektedir. Tablo 14'e göre, dergilere katkıda bulunan yazarlardan Doktor Öğretim Üyesi ve Araştırma Görevlisi unvanına sahip olan yazarların ilk iki sırada yer aldıkları görülmektedir.

Tablo 15. Araştırma Kapsamında İncelenen Dergilerdeki Yazarların Katkıda Buldukları Eser Sayıları

Yazar	Makale Sayısı
Dr. Öğr. Üyesi Gökhan Ofluoğlu	22
Doç. Dr. H. Yunus Taş	13
Doç. Dr. Orhan Koçak	12

Prof. Dr. M. Akif Özer	11
Prof. Dr. Mesut Gülmez	11
Prof. Dr. Kenan Ören	10
Prof. Dr. Aydın Başbuğ	9
Doç. Dr. Aziz Çelik	9
Prof. Dr. Kuvvet Lordoğlu	9
Arş. Grv. Mehmet Atilla Güler	9
Prof. Dr. Tekin Akgeyik	9
Prof. Dr. Adnan Mahiroğulları	8
Doç. Dr. Ayşe Ünal	8
Doç. Dr. Güngör Turan	8
Doç. Dr. Levent Şahin	8
Prof. Dr. Sayım Yorgun	8
8 ve daha fazla eserde katkısı bulunanlar toplamı	164
7 eserde katkısı bulunanlar toplamı	77
6 eserde katkısı bulunanlar toplamı	108
5 eserde katkısı bulunanlar toplamı	90
4 eserde katkısı bulunanlar toplamı	140
3 eserde katkısı bulunanlar toplamı	204
2 eserde katkısı bulunanlar toplamı	282
1 eserde katkısı bulunanlar toplamı	35
Toplam	1100

Not: Unvanlar araştırma kapsamındaki dergilerde yayımlanan en güncel tarihli durumu yansitmaktadır. (Her makale tek yazarlı olmadığından ve her yazar tek dergide yayın yapmadığından tablo toplamında verilen 1110 toplam yazar sayısı tek tek dergilere katkı veren yazar sayıları toplamını vermemektedir).

Dergilerde yer alan yazarların birden fazla dergide katkı sunmuş olduğu görülmektedir. Bir yazar genel veri tabanı dosyası içinde en fazla 22 esere katkıda bulunmuştur. En az bir eserde katkısı olan yazar sayısı 35'tir. Burada çalışmaların tek yazarlı ya da çok yazarlı olması ayırımına bakılmaksızın çalışmalarda katkısı bulunan yazarlar esas alınmıştır. Araştırma kapsamında incelenen dergilerin hepsinde yayını bulunan araştırmacı yoktur. Sendika dergilerine 6 esere katkı sunan ve İş ve Hayat Dergisi ile

Kamu İş İş Hukuku ve İktisat Dergisi dışındaki diğer 4 dergide makalesi bulunan 1 araştırmacı vardır.

80/20 Kuralı, Price ve Lotka yasaları ile ilgili hesaplamalar sonucu dergilerin bu kurallara uymadığı saptanmıştır. Karatahta İş Yazıları Dergisi Lotka Yasası'nın 2 yazarlı çalışmalar ölçütüne ve Genel-İş Emek Araştırma Dergisi (GEAD) ise yine aynı yasanın 3 yazarlı çalışmalar ölçütüne yakın çıkmıştır.

Araştırmacıların eserlerinde en fazla kullandıkları kaynakların ortaya konulabilmesi için tüm makalelerin kaynakçaları ayrı bir excel dosyasına alınarak analiz edilmiştir. Ancak burada tüm makaleler için çalışma sonunda ayrı bir kaynakça sayfasının bulunmaması, sayfa altı dipnotlardan derleme yapılarak veri tabanına aktarma gereğini ortaya çıkarmıştır. Uluslararası Çalışma Örgütü (ILO), Anayasa Mahkemesi Kararları gibi kurum kaynaklı çalışmaların ve enstitü dergilerinin en sık başvuru yapılan kaynaklar arasında olduğu söylenebilir. Ayrıca Ek Tablo 4 kapsamında yer alan dergi danışma kurulu listelerinde yer alan araştırmacıların eserlerine de sıklıkla başvurulduğu görülmüştür.

Dergilerin akademik alandaki yaygınlığı konusunda tam bir bilgi verebilmek zordur Ancak zaman içinde yayım faaliyetlerindeki artış, yaygınlaşma eğilimi olduğunu göstermektedir.

Yürütülen araştırmaların sonuçlarının paylaşılması aşamasında önemli olan akademik dergilerin hem sayı hem de nitelik olarak çok olması son derece önemlidir. Bu bağlamda Çalışma Ekonomisi ve Endüstri İlişkileri Bölümleri alanında yayın yapılabilecek nitelikli dergi sayısının oldukça az olduğu söylenebilir. Araştırma kapsamında incelenen dergilerin yayın kurulu, danışma kurulu ve yazar listeleri incelendiğinde ağırlıklı olarak Çalışma Ekonomisi ve Endüstri İlişkileri bölümlerine mensup yazarların bulunduğu söylenebilir. Ancak Tablo 13'te görüldüğü gibi Çalışma Ekonomisi ve Endüstri İlişkileri bölümlerinin inceleme kapsamındaki beş dergiye olan katkısı da yüksek değildir. 1100 yazar arasında bölüm mensubu olup sendika dergilerinde yayın yapanların oranı yüzde 25,73 (283 yazar) ile yüksek sayılamayacak düzeydedir. Sendika dergilerinde yayın yapılması ile ilgili olarak bölüm öğretim üyeleri arasında tam bir fikir birliği olmadığı söylenebilir. Bu konuda yapılmış bir çalışma olmamakla birlikte bölüm öğretim üyelerinin sendikalar tarafından desteklenen dergilerde makale yayınlanması konusunda farklı değerlendirmelere sahip oldukları bilinmektedir³⁰.

³⁰ 28.01.2008 tarihinde Ankara Üniversitesi Siyasal Bilgiler Fakültesinde yapılan Doçentlik sınavı sırasında çalışmanın yazarı tarafından MESS Mercek Dergisi'n-

Dergilerin sendikalarca yayımlanıyor olmasının doğal bir sonucu olarak çok sayıda sendika yetkilisi, uzmanı ve danışmanı da gerek yazar olarak gerekse yayın ve danışma kurullarında görev alarak katkı sunmaktadırlar.

Araştırma kapsamında cevabı aranan son soru olan sendika dergilerinin ve bu dergilerde yayımlanan çalışmaların işçi eğitimi ile ilişkisi ele alındığında bu ilişkinin güçlü bir biçimde kurulduğu söylenebilir. Araştırma kapsamında her bir dergi için verilen ve kelime sıklıklarını gösteren kelime bulutu grafiklerinde de çalışmaların içerdiği temel konuların birbirine benzerlik gösterdiği görülmektedir.

Tablo 16 incelendiğinde sendika, kadın, emek, çalışma gibi temel anahtar kelimelerde yoğunlaşma olduğu görülmektedir. Ancak araştırma kapsamında incelenen makaleler nitel bir okuma ile analiz edilmemiş sadece içerdiği temel bibliyometrik veriler ile anahtar kelimeler ortaya konulmuştur. Konu ile ilgili olarak yapılacak farklı çalışmalarda anahtar kelimelerin ortaya konulmasının ötesinde kavramların hangi bakış açılarıyla irdelendiği ve analiz edildiği de ortaya konulabilecektir.

Tablo 16'da yer alan konuların dergiler özelinde nasıl dağıldığını görebilmek için Tablo 17 incelenebilir. Tabloda yer alan anahtar ke-

Tablo 16. Araştırma Kapsamında İncelenen Sendika Dergilerinde Ele Alınan Belli Başlı Konular

Konu	Sıklık	Konu	Sıklık	Konu	Sıklık
Sendika	106	İstihdam	42	Gelir	20
Kadın	60	İşçi	41	Eğitim	18
Çalışma	54	Ücret	35	Refah	15
Emek	47	Göç	32	Yoksulluk	15
AB	44	İşveren	26	ÇEEİ Bölümleri	7

de yayımlanan çalışmalarına yönelik olarak yapılan sözlü değerlendirmelerde jüride yer alan beş öğretim üyesinin bu konuda farklı görüşlere sahip olduğu gözlemlenmiştir. Bu gözlem genel eğilim hakkında kesin bir yargıda bulunmamız için yeterli değildir. Çalışma Ekonomisi ve Endüstri İlişkileri bölümlerinde yer alan duayen öğretim üyelerinin genç akademisyenlerin sendika dergilerinde yayın yapmaları ile ilgili görüşlerini ortaya koyabilmek, genel olarak bölüm ve sendika yayınları ilişkisinin ötesinde yol gösterici yönü de olan bir araştırma konusu olabilir.

limeler çalışmaların başlık ve özet bilgilerinden oluşturulduğundan bazı sınırlılıklar göz önünde bulundurularak değerlendirilmelidir. Aynı anahtar kelime altında yer alan farklı makalelerde konuların

ele alındığı bakış açıları ve arka planda yer alan temel düşünceler farklı olabilmektedir.

Tablo 17. Araştırma Kapsamında İncelenen Sendika Dergilerinde Öne Çıkan Konular

Dergiler ve Anahtar Kelimeler					
Çalışma ve Toplum Ekonomisi ve Hukuk Dergisi (Çalışma ve Toplum)	Genel-İş Emek Araştırma Dergisi (GEAD)	Hak-İş Uluslararası Emek ve Toplum Dergisi	İş ve Hayat Dergisi	Karatahta İş Yazıları Dergisi	Kamu-İş İş Hukuku ve İktisat Dergisi
Sendika	Sendika	Sendika	Sendika	Kadın	Sendika
Kadın	İşçi sınıfı	Kadın	Sosyal güvenlik	Sendika	Avrupa Birliği
Avrupa Birliği	Kadın	İstihdam	Yaşlı	Grev	İstihdam
Sosyal güvenlik	Eşitlik	Avrupa Birliği	Kadın	Alt işveren	İş sağlığı ve güvenliği
Grev	Genç işsizliği	Genç işsizliği	Kıdem tazminatı	Engelli	Toplu iş sözleşmesi
6356 sayılı kanun	İstihdam	Bölüşüm	Suriyeli	İşçi alacakları	Küreselleşme
İstihdam	Kamu personeli	İş sağlığı ve güvenliği	Alt işveren	Mobbing	İnsan kaynakları yönetimi
Küreselleşme	Sınıf	Küreselleşme	Asgari ücret	Avrupa Birliği	Grev
Ayrımcılık	Sosyal politika	Sosyal politika	Emeklilik	İstihdam	Kadın
Çocuk	Taşeronlaşma	Çocuk	Göçmen	İşsizlik	Sosyal güvenlik

Tablo 17 kapsamında anahtar kelimelere ait sıklık ve yüzelere yer verilerek bir karşılaştırma yapılmamıştır. İncelenen dergiler makale sayıları bakımından farklılıklar içermekte olduğundan nicel bir karşılaştırmadan ziyade genel bir resim ortaya koyulmuştur. Tablo 17 dergiler için ayrı ayrı verilen kelime bulutları görsellerine benzer genel bir resim olarak değerlendirilmelidir. Ancak kelime bulutu görselleri inceleme kapsamındaki makalelerin "tam metin" olarak MAXQDA Analytics Pro 2018 programı tarafından taranması ile elde edilmiş iken Tablo 17'de yer alan anahtar kelimeler makale başlıklarından elde edilmiştir. Bu anahtar kelimeler farklı bir araştırmacı tarafından aynı şekilde ifade edilmeyebilir. Her ne kadar araştırma kapsamında geçerlik/güvenirlilik bakımından farklı bir araştırmacının da inceleme kapsamındaki makalelere uygun anahtar kelimeler çıkartması istenmişse de nitel çalışmalarda karşılaşılan "genelleme yapabilme zorluğu" tam olarak aşamayacak bir durumdur. Benzer şekilde yayıma kabul aşamasında editörler ve yayın kurulları tarafından verilen kararlar da dergilerde yer alan makaleleri belirleyen önemli faktörlerden biridir. Ancak bu çalışma kapsamında yayımlanmış makaleler olarak verilen kararların sonuçları görülse de süreçleri izleyebilmek mümkün değildir,

Tablo 17'de 4 işçi sendikası Kamu-İş İş Hukuku ve İktisat Dergisi'nde ilk sırada "sendika" yer alırken Karatahta İş Yazıları Dergisi'nde kadın işgücü konulu çalışmalar ilk sırada yer almıştır.

Tablo 17 genel olarak değerlendirildiğinde işçi ya da işveren sendikalarının ağırlıklı olarak ele aldıkları konular arasında belirgin bir farklılaşma olmadığı söylenebilir. İşçi sendikalarında ilk sıralarda yer alan kadın işgücü konulu çalışmalar işveren sendikalarını temsilen alınan Kamu-İş İş Hukuku ve İktisat Dergisi'nde 9. sırada yer almaktadır. Konuların ele alınma sıklıkları gibi içerdikleri bakış açılarında da farklılıklar olabileceği bilinmekle birlikte araştırmanın kapsamı bibliyometrik analiz ve doküman incelemesi yöntemlerinin kullanılması olduğundan mevcut durumun "bir fotoğrafı" çekilmektedir.

SONUÇ

Bilgi üretiminin ve üretilen bilginin paylaşılmasının farklı yolları bulunmaktadır. Akademik yayınlar üretilen bilginin paylaşılmasında ve yaygınlaştırılmasında önemli bir yere sahiptir. Akademik dergilerin yayıncıları kişiler ya da kurumlar olabilmektedir. Üniversiteler, üniversitelere bağlı enstitüler, araştırma merkezlerinin yanı sıra sendikalar da yürütmekte oldukları faaliyetler arasında eğitime önem vermelerinden

dolayı kitap ve dergi yayıncılığında bulunmaktadır.

Sendikaların dergi yayıncılığını tercih etme nedenlerinden ilki işçi eğitimlerinin etkili bir biçimde gerçekleştirilebilmesidir. Sendika uzmanları tarafından verilen işçi eğitimlerinde bu uzmanların yetiştirilmesinin yollarından biri olarak sendikalar çeşitli kitap ve dergi ve broşürlerin yanı sıra akademik dergiler de yayımlamaktadırlar. Doğrudan işçilere yönelik yayınlar akademik dergilerden farklı olarak güncel bilgilerin, eylem ve örgütlenme faaliyetlerinin, işçiler ile ilgili haberlerin paylaşıldığı dergiler, eğitim broşürleri gibi yayınlardır.

Bu araştırmanın konusunu oluşturan "sendikalar tarafından yayımlanan akademik dergilerin bibliyometrik analizi" akademik yayıncılığın önemini vurgulamanın yanı sıra zor ve maliyetli bir alan olan akademik yayıncılık alanında sendikalarca ortaya koyulan kolektif emeğin görünür olmasını sağlamaya çalışmaktadır. Türkiye'de kendine has zorluklar yaşandığı sendikal faaliyetler alanında uzun soluklu ve akademik yayıncılık faaliyetlerini yürütebilmek diğer akademik dergilerden farklı olarak editörler, yayın ve danışma kurulları ile yazarlara farklı sorumluluklar da yüklemektedir.

Çalışma Ekonomisi ve Endüstri İlişkileri Bölümleri mensupları baş-

ta olmak üzere çeşitli akademisyen, uzman ve avukatlar ile öğrencilerinin çalışmalarını yayınlayan sendika dergilerinin genel bir değerlendirmesinin yapılmış olduğu bu çalışmada 30 yılı aşan sendika akademik dergilerinin çalışma yaşamını ilgilendiren her konuyu bilimsel bir biçimde ele aldığı görülmüştür. Sendika dergileri ayrı ayrı incelendiğinde sendika-akademi dayanışması görülmektedir. Akademik ilerlemelerinin her aşamasında sendika yayınları araştırmacıların yanında olmuş, araştırmacılar da dergilere kuruluşundan itibaren yazılarıyla katkı sağlamıştır.

Geniş anlamda sendikal eğitimin bir parçası olan sendika dergilerinin sendikal ve akademik iletişim bakımından son derece önemli olduğu düşüncesinden hareketle yapılan araştırmada sendikaların bu alanda daha fazla yer almalarının önemli olduğu ve Çalışma Ekonomisi ve Endüstri İlişkileri bölümleri mensuplarının da sendika dergilerinde daha etkin yer almaları gerektiği ortaya konulmaya çalışılmıştır. Konunun hem işçi eğitimi hem de akademik alana katkı boyutlarıyla Çalışma Ekonomisi ve Endüstri İlişkileri Bölümleri başta olmak üzere akademik çevrelerce değerlendirilmesi önemlidir.

İlgili akademik çevrelerce tartışılmasının yanı sıra okuyuculara ulaşma, temel bibliyometrik verilerin

araştırmacıların kullanımına daha uygun bir biçimde sunulabilmesi gibi faydalar nedeniyle DergiPark sistemine kayıt olmak bir öneri olarak söylenebilir. Ancak bu noktada dergi ile sendikanın birbiri ile olan bağının okuyucuya yansması düşüncesi olup olmadığı da akla gelmektedir. Diğer bir ifadeyle sendika web sayfasının ziyaret edilmesi ve oradan sendika dergisine geçiş yapılması bir tercih olabilir. Doğrudan dergiye ulaşma, dergi ve makalelerin incelenme ve bilgisayara indirilme istatistiklerine erişme gibi fonksiyonlar ancak DergiPark gibi bir sisteme giriş ile sağlanabilir. Ancak bu durumda da sadece dergiye ve makalelere erişim sağlanmakta sendika sayfalarını ziyaret etme gereği ortadan kalkmaktadır.

Bu bağlamda DergiPark gibi Türkiye'de yayınlanan sendika akademik dergileri ve hatta tüm sendikal yayınlar için elektronik bir barındırma ve editöryal süreç yönetimi hizmeti sunacak bir yapı kurulması da öneriler arasında sayılabilir. Ancak burada "farklı konfederasyonlar altında örgütlenmiş farklı sendikaların bir araya gelerek Türkiye'deki tüm sendikal bilgi, belge ve arşivi tek bir elektronik ortamda toplayabilmesi sağlanabilir mi? hangi boyutta sağlanabilir?" gibi soruların cevaplanması gerekmektedir. Araştırmamız kapsamında incelenen sendika web

sayfalarında ve dergiler kapsamında da araştırmacılar tarafından çok kıymetli pek çok bilgi, belge ve doküman olduğu görülmüştür. Ancak farklı web sayfalarında olan, birçoğu için erişim konusunda ilave çaba ve zaman gerektiren bu emek arşivlerinin görünür kılınması ve kullanıcı dostu uygulamalarla araştırmacılara sunulabilmesi literatür taramalarında öncelikli olarak veri tabanlarını ve bilgi teknolojilerini kullanmayı tercih eden genç araştırmacılar için yol gösterici olacaktır. Aslında bilişim iletişim teknolojilerindeki gelişmeler sonucu neredeyse her araştırmacı için ilk başvuru internet kaynakları olurken günümüzde yaşanan pandemi süreci nedeniyle kütüphaneler kapanmış ve internet bilgi alma, literatürü tarama, bilgi paylaşma ve hatta dünya ile bağlantı kurmada neredeyse tek araç olarak kalmıştır.

Sendikal eğitim alanında önemli bir yere sahip olan yayım faaliyetleri ve araştırmamız özelinde akademik dergiler önemli roller üstlenmektedir. Çalışma hayatının farklı konularını bilimsel bir yaklaşımla, açık erişim ve sürdürülebilirlik temelinde sunabilmek maliyetli bir süreçtir. Bu anlamda Türkiye'de sendikalar tarafından yayımlanan akademik dergilerin sendikalar, akademisyenler ve okuyucular tarafından desteklenmesi ve mevcut yayınların yaygınlaştırılması için de yeni ve farklı pro-

jeler üretilmelidir.

Sendika dergileri ile ilgili olarak yapılacak farklı çalışmalarda araştırmacıların verileri düzenleme zamanlarını azaltacak kimi küçük teknik detaylar da bulunmaktadır. Örneğin makalelerin tüm dergi sayısı olarak değil tek tek sisteme yüklenmesi, yazar künye bilgilerinin tam ve eksiksiz olması ve mümkünse ilk sayfada yer alması, hareketli ve okumayı zorlaştıran java destekli dergi sayfaları yerine daha sade tasarımlar ve resim formatında olmayan pdf dosyaları biçiminde tasarımların daha uygun olacağı düşünülmektedir.

Genel olarak değerlendirmek gerekirse; araştırma kapsamındaki sendika dergilerinde Çalışma Ekonomisi ve Endüstri İlişkileri bölümlerinin katkısının yüksek olmadığı görülmüştür. Sendikaların özellikle işçi sendikalarının işçi eğitimi faaliyetlerinde faydalı olabilecek yayınlar yapmaları noktasında "aylık, iki aylık dergi ve bültenlerden akademik içerikli hakemli yayınlara geçişinde akademisyenlerin atama şartları için endeks endişesinin öne çıkması" eğilim sendikaları hakemli dergi çıkarmaya zorlamaktadır. Burada yer alan bu hakem görüşü alanda araştırma ve yayın yapan bölüm mensupları bakımından son derece dikkate değer bir tespittir. Zira işçiler tarafından finanse edilen dergilerin işçi eğitimine

olan katkıları akademisyenlerin kariyer ilerlemesi kaygılarından daha öncelikli bir amaç olarak ele alınmadığı sürece işçi sınıfı ile akademisyenler arasındaki bağ sağlıklı bir biçimde kurulamayacaktır. Bölümlerde alınan eğitim ve ders programları incelendiğinde ya da bölüm mezunlarının çalışma alanlarının neler olduğuna ilişkin bölüm tanıtım bilgileri incelendiğinde "sendika" ilk sıralarda yer almakta ancak sendika yayınlarında bölüm katkısı üniversitelerin diğer bölümlerinin neredeyse yarısı kadar gerçekleşmektedir. Bu noktada akla gelen iki temel soru bulunmaktadır. Bölüm mensupları sendika dergilerini tercih etme konusunda tereddütlü mü davranmaktadır? yoksa sendika dergileri bölüm mensuplarının yayınları konusunda daha seçici mi davranmaktadır? bu ve benzeri soruların yapılacak ek çalışmalarla cevabı verilmesi elzem olan konular olduğu düşünülmektedir. Bu bağlamda 1100 yazar ve 1430 makaleyi içeren araştırmamız keşfedici bir ön çalışma olarak değerlendirilebilir. Bölümlerin kapanması ile ilgili tartışmalar 1990'lı yılların sonlarından başlayarak günümüze kadar devam ederken ve kapanan Çalışma Ekonomisi ve Endüstri İlişkileri bölümleri bulunurken bölümlerin de bütünsel olarak kendilerini değerlendirmeleri gerekmektedir.

KAYNAKÇA

- Bahşıoğlu K. H, Duran, C. Z. ve Yıldızeli, A. (2007). Mesleki ve Bilimsel Bir Dergi: Bilgi Dünyası, 78-88 <http://kaynak.unak.org.tr/bildiri/unak03/u03-12.pdf>, (12.05.2020).
- Barett, J. (1960). Sanayide Vasıflı İşçilerin Eğitiminin Önemi. (Çev. Zadil, E.), Sosyal Siyaset Konferansları Dergisi, 9-10-11, 193-197. <https://dergipark.org.tr/tr/pub/iusskd/issue/900/10127>, (04.01.2020).
- Çatı, K. ve Öcel, Y. (2018). Türkiye'de Pazarlama İle İlgili Yayınlanan Makalelerin Bibliyometrik İncelenmesi, İşletme Araştırmaları Dergisi (Journal of Business Research), 10/3, 508-519.
- Çetinkaya-Bozkurt, Ö. ve Çetin, A. (2016). Girişimcilik ve Kalkınma Dergisi'nin Bibliyometrik Analizi, 11(2), 229-263. <http://acikerisim.lib.comu.edu.tr:8080/xmlui/handle/COMU/1668>, (12.05.2019).
- Doğan, G. (2018). BBY 252 Araştırma Yöntemleri (2018 Bahar) Açık Ders Notları, <http://www.acikders.net/course/view.php?id=253>, (04.07.2019).
- Koç, Y. (2019). Çerçeve Sunumu Türkiye'de İşçi Eğitimlerinin Dünü ve Bugünü, 35-44, Süleyman Üstün İşçi Eğitimi Çalıştayı 17 Kasım 2017 İstanbul, Petrol-İş Ya. No. 124: İstanbul. <https://www.petrol-is.org.tr/sites/default/files/sustunkitap.pdf>, (14.01.2020).
- Pehlivan, İ. (1990). Sendikalar ve İşçi Eğitimi, Ankara Üniversitesi Eğitim Bilimleri Fakültesi Dergisi, 23(1), 175-193. <https://dergipark.org.tr/tr/pub/auebfd/issue/47919/606267>, (23.12.2019).
- Petrol-İş (2019). Süleyman Üstün İşçi Eğitimi Çalıştayı 17 Kasım 2017 İstanbul, Petrol-İş Ya. No. 124: İstanbul. <https://www.petrol-is.org.tr/sites/default/files/sustunkitap.pdf>, (14.01.2020).
- RG (2014). 6564 sayılı "Yükseköğretim Personel Kanununda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun" (16.08.2020).
- Tonta, Y. (2006). Açık Erişim: Bilimsel İletişim ve sosyal bilimlerde süreli yayıncılık üzerine etkileri. (bildiri). I. Ulusal Sosyal Bilimlerde Süreli Yayıncılık Sempozyumu, 2-3 Kasım 2006, Ankara.
- Yıldırım, S. (2018). İşçilerin Kütüphanesi: Türkiye'de Sendikalı İşçilerin Entelektüel Kaynakları (1946-1961), Çalışma ve Toplum Hukuk ve Ekonomi Dergisi, 2018/4, 2083-2181.
- Zadil, E. (1955). İşçi ve Sendikacıların Eğitimi. Sosyal Siyaset Konferansları Dergisi, 7. <https://dergipark.org.tr/tr/pub/iusskd/issue/894/9990>, (10.02.2020).

İnternet Adresleri

- <https://akademik.yok.gov.tr/AkademikArama/view/searchResultview.jsp> (08.07.2020)
- <https://ailevecalisma.gov.tr/sendikalar/isci-isveren/> (20.02.2020).
- <https://ceis.org.tr/diger/cimento-isveren-dergisi/e-abonelik/> (29.06.2020).
- <http://disk.org.tr/uye-sendikalar/> (20.02.2020).
- https://dokuman.osym.gov.tr/pdfdokuman/2019/YKS/tablo4_06082019.pdf (06.07.2020).
- <https://intes.org.tr/yayinlar/sureli-yayinlar> (27.06.2020).
- <http://lib.gazi.edu.tr/lib-sureli-yayinlar/search?q=M> (04.07.2020).
- <https://tez.yok.gov.tr/UlusalTezMerkezi/tezSorguSonucYeni.jsp> (08.07.2020)
- <http://tumis.org.tr/>; <https://www.tisk.org.tr/> (20.02.2020).
- https://www.etui.org/listing/publication?f%5B0%5D=publication_type%3A2498&f%5B1%-5D=publication_type%3A2499 (07.06.2020).
- <http://www.hakis.org.tr/sendikalar.php?action=sendikalar> (20.02.2020).
- <http://www.kamu-is.org.tr/> (20.02.2020)
- <http://www.madenis.org.tr/tr/sendikal-yasam-7/egitim-politikalari-7.html> (22.01.2020).
- <https://www.resmigazete.gov.tr/eskiler/2018/03/20180306-11.htm> (07.07.2020).
- <https://www.tisk.org.tr/> (20.02.2020).
- <http://www.tumisverensendikalari.org/> (20.02.2020).
- <http://www.turkis.org.tr/Sendikalarimiz-di68> (20.02.2020)

Ek Tablo 1. Türkiye'deki Çalışma Ekonomisi ve Endüstri İlişkileri Bölümleri
(Ağustos 2020)

	Örgün	İkinci Öğretim	Açık Öğretim	Uzaktan Öğretim
1	Akdeniz Üniversitesi	Akdeniz Üniversit- esi (İÖ)		
2	Anadolu Üniversitesi		Anadolu Üniversitesi	
3	Ankara Hacı Bayram Veli Üniversitesi			
4	Ankara Üniversitesi (Siyasal Bilgiler Fakültesi)			
5	Atatürk Üniversitesi			
6	Aydın Adnan Menderes Üniversitesi (Nazilli İktisadi ve İdari Bilimler Fakültesi)			
7	Bandırma Onyediy Eylül Üniversitesi (İktisadi ve İdari Bilimler Fakültesi)			
8	Bursa Uludağ Üniversitesi (İktisadi ve İdari Bilimler Fakültesi)	Bursa Uludağ Üniversit- esi (İÖ)		
9	Çanakkale Onsekiz Mart Üniversitesi (Biga İktisadi ve İdari Bilimler Fakültesi)			
10	Çankırı Karatekin Üniversit- esi (İktisadi ve İdari Bilimler Fakültesi)			

11	Dokuz Eylül Üniversitesi (İktisadi ve İdari Bilimler Fakültesi)	Dokuz Eylül Üniversitesi (İktisadi ve İdari Bilimler Fakültesi) (İÖ)		
12	Fırat Üniversitesi (İktisadi ve İdari Bilimler Fakültesi)			
13	İnönü Üniversitesi (İktisadi ve İdari Bilimler Fakültesi)			
14	İstanbul Üniversitesi (İktisat Fakültesi)			İstanbul Üniversitesi (İktisat Fakültesi) (AUZEF)
15	Karadeniz Teknik Üniversitesi (İktisadi ve İdari Bilimler Fakültesi)			
16	Kırklareli Üniversitesi (İktisadi ve İdari Bilimler Fakültesi)			
17	Kocaeli Üniversitesi (İktisadi ve İdari Bilimler Fakültesi)	Kocaeli Üniversitesi (İktisadi ve İdari Bilimler Fakültesi) (İÖ)		
18	Manisa Celâl Bayar Üniversitesi (İktisadi ve İdari Bilimler Fakültesi)	Manisa Celâl Bayar Üniversitesi (İktisadi ve İdari Bilimler Fakültesi) (İÖ)		

19	Marmara Üniversitesi (İktisat Fakültesi)			
20	Mersin Üniversitesi (İktisadi ve İdari Bilimler Fakültesi)			
21	Muğla Sıtkı Koçman Üniversitesi (İktisadi ve İdari Bilimler Fakültesi)	Muğla Sıtkı Koçman Üniversitesi (İktisadi ve İdari Bilimler Fakültesi) (İÖ)		
22	Ordu Üniversitesi (Ünye İktisadi ve İdari Bilimler Fakültesi)			
23	Pamukkale Üniversitesi (İktisadi ve İdari Bilimler Fakültesi)			
24	Sakarya Üniversitesi (Siyasal Bilimler Fakültesi)	Sakarya Üniversitesi (Siyasal Bilimler Fakültesi) (İÖ)		
25	Sivas Cumhuriyet Üniversitesi (İktisadi ve İdari Bilimler Fakültesi)			
26	Süleyman Demirel Üniversitesi (İktisadi ve İdari Bilimler Fakültesi)			
27	Tekirdağ Namık Kemal Üniversitesi (İktisadi ve İdari Bilimler Fakültesi)			
28	Tokat Gaziosmanpaşa Üniversitesi (İktisadi ve İdari Bilimler Fakültesi)			
29	Trakya Üniversitesi (İktisadi ve İdari Bilimler Fakültesi)			

30	Yalova Üniversitesi (Yalova İktisadi ve İdari Bilimler Fakültesi)			
31	Zonguldak Bülent Ecevit Üniversitesi (İktisadi ve İdari Bilimler Fakültesi)			

Ek Tablo 2. Dergilerde Yer Alan çalışmalarda Çalışma Ekonomisi ve Endüstri İlişkileri Bölümleri Dışından Katkı

Yazar Kurum Bilgisi/Genel Bilgi	Sayı	Yüzde (%)
Bölüm+dergi	283	25,73
Üniversite	542	49,27
Kamu	50	4,55
Doktora Öğrencisi	49	4,45
Belirtilmemiş	46	4,18
Yüksek Lisans öğrencisi	38	3,45
Yargı mensubu	20	1,82
Avukat	19	1,73
Sendika	12	1,09
Bağımsız araştırmacı	9	0,82
Sos. Hizmet Uzmanı	4	0,36
Yüksek Lisans Mezunu	3	0,27
Ziraat Mühendisi	2	0,18
Ankara Devlet Opera ve Balesi Sanatçısı	1	0,09
Avrupa Metal İşçileri Federasyonu Genel Sekreteri	1	0,09
Avrupa Sosyoloji ve Siyaset Bilimi Araştırma Merkezi, Paris 1 Panthéon-Sorbonne Üniversitesi	1	0,09
B Sınıfı İş Güvenliği Uzmanı	1	0,09
CHP İzmir Milletvekili	1	0,09
Çalışma Ekonomisi Uzmanı	1	0,09
Çalışma Ekonomisti	1	0,09
Çalışma Psikolojisi Bilim Uzmanı	1	0,09
Çalışma Uzmanı	1	0,09
Çaycuma TSO Basın Danışmanı	1	0,09

Doktor	1	0,09
Futbol menajeri	1	0,09
İktisatçı. 21. Yüzyıl İçin Planlama Grubu Koordi- natörü	1	0,09
İnsan Kaynakları Direktörü	1	0,09
Lisans Mezunu	1	0,09
Öğretmen	1	0,09
PDR Uzmanı	1	0,09
Psikolojik Danışman	1	0,09
Sosyal Politika Forumu Uygulama ve Araştırma Merkezi Boğaziçi Üniversitesi	1	0,09
Tango Eğitmeni	1	0,09
Türkiye Emekliler Derneği Araştırma Müdürü	1	0,09
Viyana İşçi Odası Çalışma Hukuku Danışmanı	1	0,09
Yazar	1	0,09

Ek Tablo 3. Çalışma ve Toplum Dergisi Özel Sayılar

Yıl	Sayı	Cilt/Sayı	Özel Sayı
2004	3	2004/3	İlyas Köstekli'nin Anısına
2006	8	2006/1	Türk Sosyal Güvenlik Sisteminde Reform! Sempozyum/Özel Sayı, 28.01.2006 Armada Otel/İstanbul
2006	11	2006/4	İşyerinde Psikolojik Taciz (Mobbing), Cinsel Taciz, Eşitlik İlkesi ve Ayrım Yasağı Seminer Tebliğleri/Özel Sayı
2007	12	2007/2	Prof. Dr. Cahit Talas Anısına
2007	15	2007/4	Süleyman Üstün-Özcan Kesgeç ve Mahmut Seren'in Anılarına
2008	18	2008/3	Ulusal Sosyal Bilimler Kongresi 10. Kongre/Özel Sayı
2009	20	2009/1	Birleşik Metal-İş Sendikası Genel Sekreteri Süleyman Türker'in Anısına

2009	21	2009/2	Türkel Minibaş Anısına
2010	25	2010/2	Ulusal Sosyal Bilimler Kongresi 11. Kongre/Özel Sayı
2010	27	2010/4	Birleşik Metal-İş Sendikası Genel Başkanı Kamil Kinkır'ın Anısına
2012	33	2012/2	12. Ulusal Sosyal Bilimler Kongresi Ve Emek Tartışmalarına Dair
2014	41	2014/2	Prof. Dr. Pars Esin'in Anısına 13. Ulusal Sosyal Bilimler Kongresi ve Emek Tartışmalarına Dair
2015	45	2015/2	Av. Ertuğrul Sakaoğlu Anısına
2016	49	2016/2	14. Ulusal Sosyal Bilimler Kongresi Ve Emek Tartışmalarına Dair
2018	56	2018/1	Av. Şinasi Yeldan'ın Anısına
2018	57	2018/2	Prof. Dr. Gürhan Fişek'in Anısına / 15. Ulusal Sosyal Bilimler Kongresi Ve Emek Tartışmalarına Dair
2019	60	2019/1	Av. Şinasi Yeldan Anısına...
2019	61	2019/2	Ar. Gör. Ceren Damar Şenel Anısına...
2019	63	2019/4	Türkiye'de Çocuk Emegi ve İşçiliği: Özel Sayı
2020	65	2020/2	Öndeyiş: 16. Ulusal Sosyal Bilimler Kongresi ve Emek Tartışmalarına Dair

Ek Tablo 4. Araştırma Kapsamında İncelenen Dergilerin Danışma Kurulları

Çalışma ve Toplum	Prof. Dr.	İzzettin Önder
KARATAHTA	Prof. Dr.	Abdurrahman Ayhan
HAK-İŞ		Âdem Esen
HAK-İŞ		Âdem Sözüer
HAK-İŞ		Adnan Karaismailoğlu
KARATAHTA	Prof. Dr.	Ahmet Makal
HAK-İŞ		Alaattin Karaca
Çalışma ve Toplum	Prof. Dr.	Ali Murat Özdemir
HAK-İŞ		Ali Şafak,
KARATAHTA + HAK-İŞ	Prof. Dr.	Alpay Hekimler
Çalışma ve Toplum + KARATAHTA	Prof. Dr.	Aşkın Keser
Çalışma ve Toplum + KARATAHTA	Prof. Dr.	Aziz Konukman
Çalışma ve Toplum	Prof. Dr.	Berch Berberoğlu
Çalışma ve Toplum	Prof. Dr.	Berrin Ceylan Ataman
HAK-İŞ		Bilal Eryılmaz
HAK-İŞ		Birol Akgün
HAK-İŞ		Bronislaw Sitek
Çalışma ve Toplum	Prof. Dr.	Can Tuncay
HAK-İŞ		Celalettin Vatandaş
KARATAHTA	Prof. Dr.	Cem Kılıç
Çalışma ve Toplum	Prof. Dr.	Devrim Ulucan
Çalışma ve Toplum + Karatahta	Prof. Dr.	Ercan Akyiğit
Çalışma ve Toplum	Prof. Dr.	Erinç Yeldan
KARATAHTA	Prof. Dr.	Faruk Andaç
Çalışma ve Toplum	Prof. Dr.	Faruk Sapançalı
HAK-İŞ		M. Fatih Uşan
KARATAHTA	Prof. Dr.	Feryal Turan

Çalışma ve Toplum + KARATAHTA + HAK-İŞ	Prof. Dr.	Fevzi Demir
Çalışma ve Toplum + KARATAHTA	Prof. Dr.	Fevzi Şahlanan
Çalışma ve Toplum	Prof. Dr.	Galip Yalman
Çalışma ve Toplum	Prof. Dr.	Gülay Toksöz
Çalışma ve Toplum	Prof. Dr.	Gülsevil Alpagut
Çalışma ve Toplum	Prof. Dr.	Gürhan Fişek
Çalışma ve Toplum	Prof. Dr.	Haluk Hadi Sümer
KARATAHTA	Prof. Dr.	Hamdi Mollamahmutoglu
HAK-İŞ		Ieva Deviatnikovaitė
HAK-İŞ		Iwona Barbara Florek
HAK-İŞ		İbrahim Erol Kozak
Çalışma ve Toplum	Prof. Dr.	İbrahim Ö. Kaboğlu
Çalışma ve Toplum	Doç. Dr.	İbrahim Subaşı
HAK-İŞ		İsmail Hakkı Genç
HAK-İŞ		Jakub Szczerbowski
HAK-İŞ		Jana Volochova
HAK-İŞ		Jolanta Bieliauskaitė
Çalışma ve Toplum + KARATAHTA	Prof. Dr.	Kadir Arıcı
Çalışma ve Toplum	Prof. Dr.	Korkut Boratav
HAK-İŞ		Lucia Rozova
Çalışma ve Toplum + KARATAHTA	Prof. Dr.	M. Polat Soyer
HAK-İŞ		Maciej Rzewuski
HAK-İŞ		Magdalena Rzewuska
HAK-İŞ		Magdalena Sitek
HAK-İŞ		Mehmet Karataş
Çalışma ve Toplum	Prof. Dr.	Mehmet Türkay
Çalışma ve Toplum	Prof. Dr.	Meryem Koray
KARATAHTA	Prof. Dr.	Mesut Gülmez
Çalışma ve Toplum + KARATAHTA	Prof. Dr.	Metin Kutal

Çalışma ve Toplum	Prof. Dr.	Metin Özüğurlu
Çalışma ve Toplum	Prof. Dr.	Murat Demircioğlu
Çalışma ve Toplum	Prof. Dr.	Murat Engin
Çalışma ve Toplum	Prof. Dr.	Mustafa Alp
Çalışma ve Toplum	Prof. Dr.	Müjdat Şakar
Çalışma ve Toplum + KARATAHTA	Prof. Dr.	Münir Ekonomi
Çalışma ve Toplum	Prof. Dr.	Nadir Suğur
HAK-İŞ		Natalija Valavičienė
HAK-İŞ		Necati Engeç
Çalışma ve Toplum	Prof. Dr.	Nergis Müteveliioğlu
Çalışma ve Toplum	Prof. Dr.	Nilay Etiler
KARATAHTA	Prof. Dr.	Nizamettin Aktay
Çalışma ve Toplum	Prof. Dr.	Nurcan Özkaplan
Çalışma ve Toplum	Prof. Dr.	Nuri Çelik
Çalışma ve Toplum + KARATAHTA	Prof. Dr.	Nurşen Caniklipğlu
Çalışma ve Toplum + KARATAHTA	Prof. Dr.	H. Nüvit Gerek
Çalışma ve Toplum + KARATAHTA	Prof. Dr.	Oğuz Karadeniz
Çalışma ve Toplum	Prof. Dr.	Ömer Ekmekçi
Çalışma ve Toplum	Prof. Dr.	Ömer Zühtü Altan
Çalışma ve Toplum	Prof. Dr.	Öner Eyrenci
HAK-İŞ		Paweł Sitek
KARATAHTA	Prof. Dr.	Pınar Tınaz
Çalışma ve Toplum	Prof. Dr.	Pir Ali Kaya
KARATAHTA	Doç. Dr.	Recep KAPAR
HAK-İŞ		Refik Korkusuz
Çalışma ve Toplum	Prof. Dr.	Sarper Süzek
Çalışma ve Toplum	Prof. Dr.	Savaş Taşkent
Çalışma ve Toplum + KARATAHTA	Prof. Dr.	Sedat Murat
KARATAHTA	Prof. Dr.	Seyhan Erdoğan

HAK-İŞ		Susran Erkan Erođlu
HAK-İŞ		Şennur Özdemir
Çalışma ve Toplum	Prof. Dr.	Şükrü Hatun
HAK-İŞ		Şükrü Karatepe
Çalışma ve Toplum + KARATAHTA	Prof. Dr.	Talat Canbolat
Çalışma ve Toplum	Prof. Dr.	Tijen Erdut
KARATAHTA	Prof. Dr.	Timur Han Gür
Çalışma ve Toplum	Prof. Dr.	Toker Dereli
KARATAHTA	Prof. Dr.	Türker Topalhan
Çalışma ve Toplum + KARATAHTA	Prof. Dr.	Ufuk Aydın
Çalışma ve Toplum	Prof. Dr.	Ünal Narmanlıođlu
HAK-İŞ		Vedat Bilgin
KARATAHTA	Prof. Dr.	Yalçın Karatepe
HAK-İŞ		Yasin Aktay
HAK-İŞ		Yavuz Atar
Çalışma ve Toplum + KARATAHTA	Prof. Dr.	Yusuf Alper
Çalışma ve Toplum	Prof. Dr.	Yüksel Akkaya
HAK-İŞ		Zakir Avşar
KARATAHTA	Prof. Dr.	Zeki Erdut
Çalışma ve Toplum	Prof. Dr.	Zeki Parlak